

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 do 3-ej po południu.

Za swobodę rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5.13-00

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 3.40, bez odnośnika zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.43, zagranicą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr. Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwykłe 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 30 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwykłych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Mały upiór

Musimy jeszcze raz wrócić do B. B. W. R., choćby dlatego, że prasa „sanacyjna” i sami wodzowie B. B. W. R. okazali się tak niewdzięczni dla własnego twórcy. Prasa ta poświęcała nieboszczykowi bardzo mało wspomnień, jakgdyby go się wstydiła; p. Sławek oświadczył poprostu, że B. B. W. R. spełnił swe zadanie i już nie jest potrzebny.

Spełnił swe zadanie? Jakież zadanie miał do spełnienia B. B. W. R.? Miał on dwojakie zadanie przed sobą. Miał z jednej strony rozbić partię istniejącą i zwalczyć „partynictwo”, ale miał jednocześnie — w myśl swoich założycieli — organizować społeczeństwo na nowych zasadach, na zasadach „ideologii”. To drugie zadanie było przecież najważniejsze, jako zadanie pozytywne, twórcze. „Sanacja” przecież stała twierdząc, że Państwo musi mieć do czynienia ze społeczeństwem zorganizowanym, że Rząd musi współpracować z takim właśnie zorganizowanym społeczeństwem i B. B. W. R. — jak wynika już z samej jego nazwy — miał być właśnie tym wzorem i ośrodkiem organizacji społecznej, państwowotwórczej i współpracującej z Rządem.

Teraz p. Sławek przedstawia B. B. W. R. jako narzędzie do uchwalenia konstytucji, jako twór wyłącznie parlamentarny. Jakgdyby do uchwalenia konstytucji i ordynacji wyborczej potrzeba było tworzyć w całym kraju organizację partyjną z gęstą siecią biurokracji partyjnej i zdobywać członków we wszystkich „terenach”. Jakgdyby opinia nie pamiętała, że B. B. W. R. jedynie od święta zajmował się konstytucją, która zresztą była dziełem kilku tylko jednostek kierowniczych, a w dzień powszedni mówiło się o „ideologii”, o solidaryzmie, o walce z „partynictwem”.

B. B. W. R. nie spełnił więc żadnego z dwóch zadań. Nie zwalczył partii, które powstały dziesiątki lat przed nim i które istnieją nadal. Nie zorganizował społeczeństwa na nowych podstawach ideowych. Jeżeli rozwiązano B. B. W. R. to nie dlatego, że spełnił swe zadanie, lecz właśnie dlatego, że nie spełnił swego zadania, żadnego z dwóch zadań, które wymienił my. B. B. W. R. zbankrutował i całkiem zastraszony znikł z powierzchni.

Ale ten epizod z B. B. W. R. nasuwa wniosek, który powinien głęboko zastanowić każdego człowieka myślącego, każdego poważnego polityka. Jeżeli „sanacja”, ciesząc się poparciem aparatu państwowego, w ciągu tylu lat nie potrafiła zapuścić korzeni w społeczeństwie, jeżeli nie mogła stworzyć jądra organizacyjnego, do którego by głębie społeczeństwo to mamy chyba niezbity dowód, że to co się nie udało „sanacji” dotąd, tembardziej nie uda się jej w przyszłości.

A przecież „sanacja” sama przyznaje, że społeczeństwo nie może żyć w stanie niezorganizowanym, społeczeństwo oczywiście nowoczesne, kulturalne. W Abisynji nie ma jeszcze partii, bo nie ma w ogóle życia politycznego, toteż Mussolini może wobec niej wystąpić w roli „cywilizatora”.

Czyż mamy spaść do poziomu Abisynji? Na to się zanosi. Z faktu, że B. B. W. R. okazał się niezdolnym do życia i zbyt słabym, uważa się u nas partię w ogóle za zbędne. Takie jest wyznaczenie wiary p. Sławka, która — jak pokazuje praktyka — wciąż obowiązuje. Konfiskuje się u nas przecież uchwały Rady Naczelnej P. P. S., konfiskuje się rezolucję kongresu Str. Ludowej, dąży się wytrwale do odgródzenia społeczeństwa murem

chińskim od stronnictw, które głęboko tkwią w społeczeństwie, położyły niepospolite zasługi dla Państwa i organizują to społeczeństwo dla dobra tegoż Państwa.

Mały i raczej śmieszny upiór B. B. W. R. żył krótko i zgasł. Ale po śmierci wciąż jeszcze usiłuje straszyć. Wielki już czas przepędzić tego upiórka, bo jeśli za życia nie zrobił nic dobrego, to czegoż on dokona po śmierci? (j.m.b.).

Cesarz Abisynji odrzuca haniebne propozycje

„Nie możemy ustąpić przed gwałtem”

Cesarz Abisynji odrzucił propozycje francusko-brytyjskie. W wywiadzie z przedstawicielem Havasa oświadczył: Rząd abisyński musi przypomnieć swe oświadczenia z dnia 8 października: Abisynja nigdy nie dażyła i nie daży do wojny, ale jesteśmy zmuszeni bronić naszej ziemi, której granice zostały pogwałcone przez Włochy. Abisynja w czasie konferencji paryskiej i obrad komitetu 5-ciu zgodziła się na wszelkie ustępstwa, jakie można było pogodzić z jej godnością. Abisynja pragnęła uniknąć napadów ze strony Włoch — pomimo to została zaatakowana.

Nie możemy ustąpić przed gwałtem, którego nie sprowokowaliśmy, ponieważ byłoby to równoznaczne z przyznaniem nagrody napastnikowi. (PAT.)

Nieudała dywersja włoska

Operacje abisyńskie na południu

Włosi mają do zanotowania poważne niepowodzenie. Datując się od dłuższego już czasu próby Włochów zjednania sobie Mahmuda Jahja, sułtana Aussy, ciesząc się wielkim mirem wśród mahometan abisyńskich, skończyły się niepowodzeniem.

Jak wiadomo, Włosi od początku liczyli na przeciwieństwa i nieporozumienia między ludnością muzułmańską a koptyjską.

Depesze z Dżibuti donoszą, że sułtan Aussy, po spotkaniu z Ra-

„Haniebna transakcja”

Rewolta opinii światowej przeciw propozycjom Hoare—Laval

T. zw. propozycje paryskie dla likwidacji wojny włosko-abisyńskiej sprowadzają się właściwie do jednego punktu:

Mussolini ma otrzymać nagrodę za to, że napadł na Abisynję.

Tym razem te manewry dyplomatyczne przeliczyły się, o ile są-

dzić można. Opinia światowa protestuje w tonach coraz to bardziej

ostrzych. Coraz silniej reaguje opinia brytyjska.

Wielka Brytania tego nie zaakceptuje

Lewicowe dzienniki brytyjskie, jak „News Chronicle” i „Daily Herald” kontynuują niesłuchanie ostrą kampanię przeciwko Rządowi, oskarżając go, że przez przyjęcie propozycji paryskich, popełnił „zdradę wobec Ligi Narodów i wobec społeczeństwa brytyjskiego”. Ale krytyka rozlega się nie tylko po stronie opozycji. Wniosek protektorski, potępiający propozycje Hoare—Laval, podpisany jest przez 8 posłów a mianowicie: 6 konserwatywnych i 2 prorządowych liberałów. Debaty w tej sprawie odbędą się zapewne za tydzień.

(PAT.)

„News Chronicle” donosi, że gabinet angielski wobec wzrastającej opozycji przeciwko projektowi paryskiemu postanowił zrezygnować

z tej formuły. Minister Eden otrzymał instrukcje nienalegania na przyjęcie formuły przez Ligę Narodów. Inne dzienniki nie potwierdzają wiadomości, podanej przez „News Chronicle”. Koła rządowe zachowują daleko idącą rezerwę, zaznaczając, że rozwój wypadków jest uzależniony od Ligi Narodów a nie od Anglii. W londyńskich kołach politycznych panuje przeświadczenie, że gabinet Baldwin znalazł się w niezwykle trudnej sytuacji. Niezadowolone z polityki Rządu w kwestii abisyńskiej jest bardzo silne. W Izbie Gmin zgłoszono rezolucję, wypowiadającą się przeciwko wszelkim ustępstwom, które będą pozostawały w sprzeczności z paktem Ligi Narodów i dawały korzyści napastnikowi. (ATE.)

Gniew powszechny

„Le Figaro” pisze: należy stwierdzić, iż pewna liczba krajów przyjęła z dużym zaniepokojeniem wiadomość o propozycjach, opracowanych przez Laval i Hoare. Są to kraje mniej lub więcej narażone na agresję ze strony potężnych sąsiadów. Drżą one o to, iż może powstać tak niekorzystny dla nich precedens. Stanowisko ich można ująć w jednym zdaniu: żadnej nagrody dla napastnika.

„L'Oeuvre” nie wątpi w kategoryczną odmowę Abisynji. Nikt ani

w Genewie, ani we Francji i Anglii nie będzie uważał za swój obowiązek zmuszać cesarza Abisynji do przyjęcia opracowanych w Paryżu projektów. Jest mało prawdopodobne, by projekt francusko-angielski został przyjęty przez Ligę Narodów. Za kilka dni zasady Ligi Narodów powrócą do swych praw.

„Le Populaire” p. t. „Haniebna transakcja” pisze: jeżeli propozycje te mają być podstawą pokoju, będzie to pokój haniebny. (PAT.)

Dyplomaci przeliczyli się

Genewscy korespondenci pism angielskich stwierdzają, że w kołach Ligi Narodów panuje wielka konsternacja. Daje się zauważyć ostra opozycja przeciwko projektowi „Times” donosi z Waszyngtonu, że wiadomość o propozycjach paryskich wywołała wielkie niezadowolenie w amerykańskich kołach politycznych, które zajmują stanowisko pro-abisyńskie.

Złany milioner południowo-afrykański, właściciel kopalni diamentów sir Abe Bailey zamieszcza w „Times” list otwarty, w którym zastrzeżenie, że Unia południowo-afrykańska odrzuca stanowczo wszelkie próby naruszenia paktu Ligi

Narodów, który stanowi gwarancję niepodległości i nietykalności terytorialnej członków Ligi. Należy mniemać, że naród argentyński nie dopuści do wykonania paktu paryskiego. (ATE.)

Jeżeli tak będzie...

Senator Borah oświadczył przed stawicielem prasy: Mussolini będzie najpotężniejszym w Europie, o ile będzie urzeczywistniony projekt pokoju taki, jak podawała prasa. Liga Narodów stanie się wobec tego narzędziem imperializmu. (PAT.)

Rada Ligi rozważy projekt paryski

Do Genewy przybyli 12 b. m. in.: Laval, Eden i Madariaga. Odbędzie się szereg konferencji. Koncepcja zwołania komitetu 5-u, brana pod uwagę początkowo przez Laval i Edena, upadła definitywnie, głównie na skutek stanowiska Polski i Hiszpanji, których przedstawiciele uważali, że propozycje paryskie winny być

przedłożone Radzie Ligi, jako jedynie kompetentnemu czynnikowi. Do stanowiska tego przyłączył się delegat Turcji, która jest również członkiem komitetu 5-ciu. Należy się zatem liczyć, że propozycje angielsko-francuskie znajdą się na porządku dziennym zwołanego na 17 b. m. posiedzenia Rady Ligi Narodów. (PAT.)

W chaosie chińskim

Rząd nankiński kapituluje przed Japonią i ogłasza autonomię dwóch prowincji

W Nankinie opublikowano dekret, powołujący do życia Komisję Polityczną (Rząd autonomiczny) prowincji Hopei i Czahar. Na czele komisji, składającej się z 17 osób, stoi gen. Sung-Cze-Juan. W skład komisji wchodzi m. in.: gubernator prowincji Czahar, burmistrz Pekinu i Tien-Tsinu, oraz szereg generałów, m. in. syn b. wielkorządcy Mandżurji, marszałka Czang-Tso-Lina — gen. Czang-Tsue-Liang. (PAT.)

Jednak walki trwają

Oddział policji chińskiej w sile tysiąca ludzi wyruszył z m. Czang-Tsing do opanowania przez autonomistów m. Jenczu (obie miejscowości w prowincji Szantung w okręgu Tsinanfu), przyczem odbił urzędników, uwięzionych przez powstańców, którzy zbiegli bez walki. Powstanie autonomistów w prowincji Szantung zostało stłumione również w okolicach Tsing-tao [na terytorium dawnej kolonii niemieckiej Kiao-Czao]. Po dwudniowej walce wojska gubernatora Szantungu odniosły zwycięstwo. Przywódców powstania skazano na śmierć. 259 autonomistów wzięto do niewoli. (PAT.)

STARCIA MANDZURSKO-CHIŃSKIE.

Na pograniczu chińsko-mandzurskim wojska mandzurskie obśadyły Ku-Juan, lecz podobno zostały wyparte przez Chińczyków. Z drugiej strony oddziały mandzurskie zajęły podobno miejscowość Pao-Czang.

Egipt przywraca swą konstytucję

Premier egipski, Nassim — Pasza — przyjęty był na dłuższej audjencji przez króla, poczem ustanowił nie zgłaszać dymisji.

Korespondent Reutera dowiaduje się, że władze chińskie przekazały milicji mongolskiej prawo kontroli nad wschodnią częścią prowincji Czahar. (PAT.)

REKONSTRUKCJA RZĄDU NANKIŃSKIEGO.

Rada polityczna, obradująca pod przewodnictwem marsz. Czang-Kai-Szeka, mianowała dotychczasowego gubernatora prowincji Hopei, gen. Czang-Czu — Ministrem Spraw Zagranicznych, ambasadora Chin w Tokio, gen. Czang-Tso-Pina — Ministrem Spraw Wewnętrznych, bankiera Czang-Kian-Sau — Ministrem Kolei Żelaznych, oraz dotychczasowego Ministra Kolei. Ku-Meng-Ju — Ministrem Poczty i Telegrafów.

Król podpisał dekret, przywracający konstytucję z 1923 roku. (PAT.)

Proces o zabójstwo min. Pierackiego

Pytania o Mosdorffa, wodza O.N.R.

Deklaracja prok. Rudnickiego

Niespodziany swrot w procesie, jaki nastąpił wczoraj wobec decyzji Sądu o odczytaniu rerum 30 świadków, którzy się nie stawili, wróży znacznie szybsze zakończenie sprawy, niż się tego spodziewano. Według pobieżnych obliczeń doświadczonych w tym względzie sprawozdawców sądowych, proces winien być zakończony w przyszłym tygodniu.

Po odczytaniu zeznań świadków, którzy się nie stawili, a których niestawienie Sąd uznał za usprawiedliwione, pozostały jeszcze jedynie do zbadania trzej świadkowie: nadk. p. p. Suchenek, naczelnik Wydziału Min. Spr. Wewn. Żyboriski i mjr. Krzymowski. Po ich zbadaniu nastąpi opinia biegłych, a następnie przemówienia stron oraz ostatnie słowo oskarżonych.

Wczorajsze posiedzenie obfitowało w momenty wręcz sensacyjne. Wpłynęło to oczywiście na podniecenie nastroju sali. Dziennikarze pracują gorączkowo. Obrona zaspokaja świadków pytaniami. Sąd wiele pytań uchyła. Prokurator Żeleński pyta. Pyta i prokurator Rudnicki. Padają słowa ważne dla toku rozprawy, ważne dla treści wyroku.

Oskarżeni są podnieceni. Na twarzy Hnatkiewicza pona gorączkowe wypieki. Karpyniec w zdenerwowanie gryzie palec. Myhał gorączkuje się widocznie, tylko Maluca patrzy tępo przed siebie, a na jego uszach ułatach błyskają się ciagle ten sam ironiczny półśmieszek.

Skrzypią okłótki dziennikarskie. Dłże nikt nie narzeka na brak materiału.

MYHAŁ NIE CHCE PORÓWNYWANIA GO Z MALUCĄ.

Na wstępie rozprawy osk. Myhał podnosi się z ławy i prosi o udzielenie mu głosu w sprawie wyjaśnienia. „Pan prokurator — mówi — wyraził opinię, że zmieniłem przekonania polityczne. Muszę zaznaczyć, że ich nie zmieniłem i do pewnych spraw mój stosunek został ten sam. Muszę zaznaczyć, że jest dla mnie krzywdzące, że pan prokurator wymienił mnie razem z Malucą. Dla obrony mego honoru muszę złożyć obszerne wyjaśnienia”.

Przewodniczący głosu oskarżonemu Myhałowi nie udziela, oświadczając, że oskarżony będzie miał jeszcze czas na wypowiedzenie się.

Przed krótką staję zastępca naczelnika urzędu śledczego, kom. Banko.

ZEZNANIA P. BANKO.

Dn. 18 czerwca 1934 r. świadek otrzymał telefoniczną wiadomość z I-go komisariatu, że zgłosił się tam jakiś mężczyzna i zameldował o zniknięciu ze schroniska przy ul. Wolskiej 42 tajemniczego mieszkańca tego schroniska, który pozostał w tej celi. Św. polecił aspirantowi Bubenowi przeprowadzić dochodzenie na miejscu.

Na pytanie prok. Żeleńskiego św. podaje, że od czerwca do listopada 1931 r. policja warszawska korzystała z informacji konfidenta studenta ukraińskiego Jerzego Dutki, syna ukraińskiego literata Fedora Dutki, dotyczących działalności przebywających w Warszawie studentów ukraińskich. Początkowo informacje tego konfidenta były ściśle. Później jednak został on zwolniony, stwierdzono bowiem z jego strony usiłowanie prowokacji. Myko, Ukrainiec zameldował bowiem policji, że Dutko zwrócił się do niego o dostarczenie dwóch bomb na cele OUN. Świadek podaje nazwiska ówczesnych działaczy ukraińskich w Warszawie: Czemyrńskiego, Długopolskiego, Seredenki i innych. Byli oni zamieszani w organizowanie na uniwersytecie t. zw. „piątek”.

W odpowiedzi na pytanie adw. Hankiewicz świadek wyjaśnia, że w dniu 15 czerwca 1934 r. był na miejscu zabójstwa s. p. min. Pierackiego, gdzie wykonywał rozkazy przedstawicieli prokuratury i władz sądowych. Później udał się na miejsce pościgu. Był obecny w chwili, kiedy inspektor Piątkiewicz oglądał placzkę, pozostawioną na klatce schodowej w domu przy ul. Okólnik nr. 5. Z placzka tego insp. Piątkiewicz wyjął ko-

łatkę ukraińską i inne drobizgi. Świadek stwierdza, że po zamachu na ministra ukazały się ulotki, jak się świadczy zdaje, wydane przez ONR. Świadczy, że zdaje, że treścią ich było, że zabójstwa dokonali Ukraińcy. Po zabójstwie przeprowadzono rewizję i aresztowania wyłącznie wśród Ukraińców.

Adw. Hankiewicz: Jakimi czynnikami posługiwano się w toku śledztwa?

Adw. Hankiewicz: Czy asp. Ben był pana podwładnym?

Adw. Hankiewicz: czy on zawiadomił pana, że w 9 dni po zamachu miał poważne informacje o osobie mordercy?

Św.: Nie. Muszę przytem zaznaczyć, że „Myko” nie jest naszym konfidentem. Zgłosił się on z własnej inicjatywy i on to miał się starać o bomby dla Dutki.

Adw. Hankiewicz: skąd miał wziąć te bomby?

Św.: Nie wiem.

Obrona stawia jeszcze szereg pytań, które przewodniczący uchyła.

SEKRETARZ STAWICKI.

Skoiei zeznaje sekretarz min. Pierackiego Stawicki. Stwierdza on, że min. Pieracki prowadził regularny tryb życia. Wyjeżdżał zawsze o tej samej godzinie z ministerjum. W dniu zamachu wyjechał o 3 i pół popoł.

Prok. Rudnicki: Kiedy się pan dowiedział o zabójstwie?

Św. Przed czwartą. Telefonował do mnie kolega z baru „Europa”.

TELEFON WODZA O. N. R.

Adw. Hankiewicz: czy w dniu zabójstwa odbierał pan telefony do min. Pierackiego?

Św. Tak, było kilka z min. spraw zagranicznych i inne.

Adw. Hankiewicz: czy był telefon od dr. Mosdorffa?

Św.: tak. Na godzinę przed zamachem.

Adw. Hankiewicz: czy Mosdorff przestrzegał przed nieszczęściem?

Przewodniczący pytanie uchyła.

Adw. Hankiewicz: czy po tej rozmowie nie zawiadomił pan o niej prokuratora i władz bezpieczeństwa?

Przewodniczący pytanie uchyła.

Adw. Hankiewicz: czy panu wiadomo, że po tym telefonie Mosdorff znikł?

Przewodniczący pytanie uchyła.

Adw. Hankiewicz: czy panu wiadomo, że dotąd od tego czasu nie ma go w Polsce?

Przewodniczący pytanie uchyła.

Prok. Rudnicki: Sprawa, którą sądzimy nie jest poszlakową. Jest mocno dowodowa. To też podnoszenie tumanów wątpliwości przez obronę jest tylko gmatwanem sprawę.

Śledztwo ponad wszelką wątpliwość było skierowane na właściwą drogę. Muszę przytem zaznaczyć, że wiadomo jest, że Mosdorff był czołowym działaczem ONR. Lo gicznie myśląc nie wiem, do czego zmierza obrona, lecz muszę zaznaczyć, że czołowy działacz nie mógłby odwołać zamachu na godzinę przed jego wykonaniem. Ustala nie faktów, wysuwanych przez obronę nie jest ważne dla wymiaru kary.

Adw. Hankiewicz: proszę o okazanie świadkowi fotografii Mosdorffa, która znajduje się w aktach sprawy.

Prok. Żeleński: jak świadek go mógł poznać, przez telefon?

(Na sali wesołość).

Adw. Hankiewicz: tak, tak.

Św.: Znam go i przez telefon i osobiście.

Sąd wniosek obrońcy o okazanie fotografii odrzuca.

BĘDZIE JUŻ ZAPOŹNO...

Na pytanie obrony św. Stawicki stwierdza ponownie, że o godz. 14 odbierał telefon od Mosdorffa, który nalegał na udzielenie mu audycji u ministra tegoż samego dnia.

Gdy świadek powiedział, że audycja może być dopiero w przyszłym tygodniu, Mosdorff powiedział: „Będzie już zapóźno”. Św. Stawicki twierdzi dalej — tak samo w odpowiedzi na pytanie obrony, że Mosdorffa u ministra ani też w ministerjum nie widział.

Adw. Hankiewicz wnosi o powo-

łanie na świadka Mosdorffa, aby ten wyjaśnił znaczenie swoich słów rzucanych wtedy przez telefon.

Przewodniczący ostro: wnioskowi tego nawet nie stawiam pod obrady trybunału.

Adw. Hankiewicz wnosi wówczas o odczytanie zawartej w aktach relacji policji, dotyczącej osoby Mosdorffa.

Sąd odrzuca i ten wniosek, jako nie mający znaczenia dla sprawy.

Następnie na polecenie przewodniczącego protokulant Bielski komunikuje, iż spośród wezwanych na rozprawę nie stawili się 36 świadków.

Prok. Rudnicki wnosi o uznanie niestawienia wszystkich świadków za usprawiedliwione i o od-

czytanie zeznań ich w śledztwie.

Obroncy, wypowiadają się za powołaniem wszystkich świadków, w szczególności świadków, których zeznania, zdaniem obrony, mogą mieć specjalne znaczenie dla oskarżonych.

Skoiei przewodniczący zapytuje osk. Myhała, który nie ma obrońcy, czy chce wypowiedzieć się co do sprowadzenia świadków.

Osk. Myhał prosi o sprowadzenie świadka Onyszcuka a także wszystkich pozostałych świadków.

Po naradzie przewodniczący ogłosił następujące postanowienie: „Sąd postanowił: niestawienie świadków uznać za usprawiedliwione i zeznania tych świadków odczytać.

L. K.

Konferencja w Min. Spraw Wewnętrznych

O prawa robotników i pracowników samorządowych

Wczoraj o godz. 10-ej rano, rozpoczęła się w wielkiej sali konferencyjnej Min. Spr. Wewnętrznych dyskusja nad projektami trzech ustaw samorządowych, a mianowicie: o służbie w samorządzie terytorjalnym, o odpowiedzialności służbowej i o uposażeniach. (Projekty tych ustaw omawialiśmy niejednokrotnie, Red.). Na konferencję zaproszeni zostali przedstawiciele wszystkich central organizacji zawodowych pracowników i robotników samorządowych i przedstawiciele związków samorządowych. Przybyło 39 osób.

Konferencję otworzył min. Raczkievicz.

Po przemówieniu p. ministra w krótkich słowach przemówił wice-minister Korsak, obejmując przewodnictwo konferencji, poczem nac. Podwiński obszernie zreferował pierwszą z omawianych ustaw. Porządek zebrania ustalony został w ten sposób, że dyskusja toczy się kolejno nad każdą ze zreferowanych ustaw.

W dyskusji zabierali głos przedstawiście związków samorządowych, organizacji pracowniczych i robotniczych.

O godz. 3-ej p.p. zarządzona została przerwa obiadowa, poczem dyskusja toczyła się dalej. (PAT).

Do powyższej wiadomości P.A.T. dodajemy jeszcze kilka informacji.

O godz. 7-ej wieczorem toczyła się dyskusja wyłącznie nad projektem ustawy, dotyczącej stosunków służbowych, czyli t. zw. pragmatyki służbowej.

P. wice-minister Korsak przedstawił zmodyfikowaną redakcję projektu, a mianowicie: 1) iż ustęp, odnoszący się do swobody koalicji zostanie tak zmieniony, aby nie mogło być mowy o interpretacji, godzącej w istnienie organizacji zawodowych; 2) że ustęp, odnoszący się do przenoszenia pracowników z jednej gminy do drugiej zostanie zrehabilitowany w taki sposób, iż przeniesienie dotyczyłoby jedynie tylko sekretarzy gmin wiejskich, którzy będą przenieszeni do innej gminy w tym samym powiecie; 3) zaznaczyć, że — co się tyczy pracowników publiczno-prawnych, to takich będzie najwyżej 10 tysięcy na ogólną liczbę 86 tysięcy; że zostanie wyraźnie zaznaczone, jakie funkcje pracownicy mają podlegać stosunkowi publicznoprawnemu; inni pracownicy podlegać będą stosunkom prywatnoprawnym. Natomiast jeżeli pracownik ma t. zw. nabyte prawa, pozostaną one w mocy, choćby pracownik nie przeszedł do kategorii prac. publiczno-prawnych.

Dalej p. wice-minister Korsak oświadczył, że nie jest to ostateczna redakcja projektu ustawy i że będzie starał się uzgodnić projekt

w dalszym kontakcie z organizacjami zawodowymi.

W wyniku dyskusji, z ramienia związków zawodowych wysunięto projekt, aby odczytać dalszą dyskusję do czasu przedłożenia przez Ministerjum ustawy emerytalnej.

W odpowiedzi p. wice-minister Korsak zaznaczył, że projekty, o których mowa, mają wejść pod o-

Przegląd prasy

Zaniepokojeni. Amnestja

Chadecki „Głos Narodu” wogóle z przebiegu Kongresu Ludowców jest niezadowolony. Z przekąsem pisze:

„Ale niewątpliwie najniższą dla naszych socjalistów jest uchwała kongresu o gotowości Stron, Ludowego do współpracy z P. P. S. „Robotnik” wita ją szczególnie serdecznie i widzi w niej zapowiedź powstania „Frontu Ludowego” w Polsce.

To gniewa nieszczęsnych, pozabawionych wpływu i znaczenia chadeków. Starają się więc zastraszyc ludowców... „trockistami”, którzy wstąpili do PPS. Podpuszczają też różne kawały, że PPS. „wykiwa” ludowców we „froncie ludowym”, że do tego frontu ma się przyłączyć „lewica sanacyjna”, która jest zakonspirowaną grupą maońską”, ba nawet gędzi się za endeckimi wzorami, że rządzić

będą „rewolucjoniści żydowski” i t. p. bajeczki.

„Ale te zwierzęta w endeckim lamusie argumenty doprawdy już nikogo nie przerażają. Jeśli używamy ich skądinąd stateczny „Głos Narodu” — dowodzi to faktu, że obawa przed wzmocnieniem się lewicy wyprowadziła go z równowagi.

O amnestji pisze cała prasa niezależna. W „Kurierze Porannym” mamy artykuł p. T. S., tym razem naprawdę poważnie i otwarcie stawiający sprawę amnestji dla więźniów politycznych. Autor domaga się od Sejmu, jeśli nie pełnej, to w każdym razie rozszerzonej amnestji dla więźniów politycznych. O emigrantach politycznych, p. T. S. nie pisze wprawdzie wyraźnie, ale z całokształtu jego wywodów wynika, że jest za tem, by amnestja ich objęła. M. in. w artykule czytamy:

Toteż jest rzeczą pewną, że wszelkie przejawy ucisku politycznego czy ideowego w Polsce osłabiają tężyznę w walce ideowej. Nie powinno się zapominać o tem, że przed każdym człowiekiem, który oddał ideowej sprawie swą karierę i wolność, mimowoli każdy Polak, niezależnie od swego do tej sprawy stosunku staje na baczność. Szczególnie taki, który sam dał ideę, ponosił ofiary. „Męczennicy idei” są uważani za najbardziej trudnych przeciwników w oczach każdego zborowiska polskiego, a ich tworzenie przez prześladowanie i ucisk jest najzłobniejszą dla reżimu metodą.

Mielimy, mamy i mieć będziemy wrogów politycznych i ideowych. Pojęcie przestępcy ideowego jest nam zupełnie obce.

A Sejm? Niczego od niego spodziewać się nie można. „Wieczór Warszawski” pisze, że ma być zgłoszony wniosek poselski o rozszerzenie amnestji dla więźniów politycznych i w sprawie skasowania Berez. Być może. Zupewnie możliwe, że taki wniosek zostanie zgłoszony, ale Sejm go nie uchwali.

A przecież nawet „Warszawski Dziennik Narodowy”, którego o humanitaryzm zbyt nie posądzać nie można, oświadcza:

Projekt ustawy amnestyjnej nie posiada tego charakteru, na jaki czekało i jaki w dzisiejszych warunkach politycznych, zdawałoby się, posiadać powinien. Nie obejmuje on szeregu przestępstw prawowych oraz osób ściąganych listami gończymi, spowodu uchylecia się od wykonania prawomocnego wyroku.

Te dwa wyjątki, w szczególności, dotyczący emigrantów politycznych, bardzo ograniczają znaczenie ustawy amnestyjnej, pozbawiając możliwość większego jej wpływu na nasze stosunki wewnętrzne.

„Dziennik Narodowy” domaga się też oczywiście zniesienia Berez.

Dziś Sejm rozpoczyna obrady nad amnestją. My zwracamy się do kraju z wezwaniem: „Wolajcie o pełną amnestję dla więźniów politycznych”.

S-ek.

Nasz numer świąteczny - numer propagandowy

musi się znaleźć w dn. 24 grudnia w lokalu każdej organizacji socjalistycznej, każdego związku zawodowego, każdego oddziału T.U.R., każdej grupy młodzieży.

Ten numer musi być w rękach każdego towarzysza i każdego przyjaciel naszego ruchu. Zamówienia na większe ilości i na numery pojedyncze zgłaszajcie zawczasu, najpóźniej do 21 grudnia, do naszej Administracji:

Warszawa, Warecka 7, tel. 220-13 i 513-80.

Nakład będzie przekraczał znacznie 50.000 egzemplarzy.

ZARZĄDCA SĄDOWY ELEKTROWNI WARSZAWSKIEJ

podaje do wiadomości PP. Abonentów Elektrowni Warszawskiej, że w dniu 16 grudnia r. b. otwarta zostanie przy ul. Al. Jerozolimskie 8, Filja IV Elektrowni Warszawskiej. W Filji tej załatwiane będą wszystkie sprawy tych PP. Abonentów, którzy należą obecnie do biura centralnego przy ul. Pierackiego 11. Filja IV posiadać będzie telefon 2.06-03.

Dzień wyborów w Senacie

Zwołane na wczoraj przez marszałka Prystora posiedzenie Senatu miało się zająć wyłącznie wyborami. A więc przedewszystkiem mieli panowie członkowie Senatu wybrać nowego wicemarszałka, na miejsce p. Świtalskiego, który objął stanowisko wojewody krakowskiego i fotografuje się w stroju narciarskim i z nartami w Zakopanem. Potem miały nastąpić wybory do różnych komisji senackich.

TRZEJ PANOWIE B.

Czem powoduje się poseł obecnego Sejmu lub członek obecnego Senatu przy wyborach — trudno prostym rozumem pojąć. Partijni, Sejm i Senat są zgłębiającymi. Trudno przeto pojąć, co kraj i społeczeństwo wygra na tem, że wicemarszałkiem Senatu będzie nie pan X, lecz pan Y.

To samo odnosi się do składu komisji. Wszyscy „sanacyjni” posłowie, tudzież wszyscy „sanacyjni” senatorowie znają się na wszystkim i są jednako kompetentni we wszystkich zagadnieniach. Dlatego zrozumiałe jest stanowisko tych posłów i senatorów — bardzo nielicznych zresztą — którzy nie mogą zdecydować się ani na X-a, ani na Y-greka, oddając białe kartki. Ci przynajmniej są konsekwentni.

Jako kandydatów na stanowisko wicemarszałka Senatu zgłoszono kandydatury 3-ich panów B: p. Barańskiego, dr. Bobrowskiego i p. Bnińskiego.

W pierwszym głosowaniu żaden

Obskurantyzm na Politechnice lwowskiej

Niezwykłe zarządzenie Senatu

Dotychczas udział w antysemickich awanturach brała tylko młodzież endecka spod znaku ONR-u. Obecnie spomocą młodym awanturnikom przyszły dziennikarze... senaty akademickie.

Jak donoszą ze Lwowa, władze akademickie Politechniki wprowadziły nowe przepisy porządkowe.

Mianowicie w salach, posiadających trzy rzędy ławek, wydzielono jeden rząd dla słuchaczy żydowskich, w dwóch zaś pozostałych rzędach mają siedzieć słuchacze wyznania rzymsko-katolickiego.

Wprowadzenie w życie tej dyslokacji w salach wykładowych odbyło się w obecności dziekana, asystentów i pedeli. Odczytany z listy studentów wyznaczono miejsca, poczem zawieszono na ścianie oprawy w ramki za szkłem plan sali, na którym wypisano

wszystkie nazwiska studentów pod numerami porządkowymi. Ceremonijal przydzielania miejsc zakończył się ostrzeżeniem, iż nie wolno zmieniać wyznaczonych miejsc.

Przeciwko temu zarządzeniu zgłosili protest studenci żydzi, twierdząc, że pozostaje ono w związku z memorjałem, wniesionym przez studentów Polaków do władz akademickich, domagającym się wyznaczenia żydom oddzielnych miejsc.

Czy panowie profesorowie wyższych uczelni nie wiedzą, że zarządzenia ich są sprzeczne z obowiązującymi w Polsce ustawami? A może już zaczynają wystugiwać się Hitlerowi?

Nowy minister oświaty, prof. Świętosławski, winien jaknajprędzej wbić w głowy lwowskich antysemitów, że ich postępowanie jest skandalem.

Nowy minister oświaty

Praca wśród ruin...

Ministerjum Oświaty objął, jak wiadomo, po tymczasowym kierowniku, prof. Chylińskim, prof. Świętosławski. Zapatrzywał ogólnych nowego ministra nie znamy — wiemy tylko, że bronił autonomii wyższych zakładów naukowych, zagrożonej przez ustawę p. J. Jędrzejewicza, i brał udział w Krakowskiej książce zbiorowej z r. 1933 „W obronie wolności szkół akademickich”. Oświadczył tam, że „w ustawie jest praktycznie niewykonalna...”

Nowy minister obejmuje swój ważny posterunek w chwili, gdy oświata nasza, używając wyrażenia jednej z gazet „sanacyjnych”, leży „w gruzach” — jak p. „tajfunie”. Nawet w „Słowie” wileńskim p. Charkiewicz daje (7 b. m.) taki tym razem wierny obraz:

„W tej chwili mamy przepelnione do ostatnich granic szkoły powszechne, prowadzone przez zahucanych, sterowanych nauczycieli, którzy nie mają ani możliwości, ani czasu, na nauczanie dzieci, bo muszą opracowywać najprzeróżniejsze tabele statystyczne i „państwowo-tworczą” wychowywać społeczeństwo; mamy też prawie (?) milion dzieci, które nie znalazły miejsc w szkołach. Coraz groźniej zarysowuje się sprawa wtórnej alfabetyzacji. Tak jest na stopniu niższym...”

Na stopniu średnim — „kompletna dezorganizacja. Nikt nie wie, co jest, co ma być i jak ma być”. Na stopniu wyższym — „profesorowie zostali potraktowani, jako banda warcholów”. Ponadto (dodajmy) rozruchy endemickie i monopol oświatowy po stronie klas posiadających.

Obraz wierny, ale już dobrze znany. Ciekawe tylko, że dopiero teraz prawda wyszła na wierzch. Tak w dziedzinie gospodarczej (p. Kwiatkowski), jak i w oświatowej.

nie wszystkie strony i konsekwencje tego ponurego stanu rzeczy jednak dobrze znamy. Straszny stan oświaty powszechnej ma także konsekwencje groźne, a mniej znane. Jak słusznie pisał ob. Z. M. (ze sfer nauczycielskich):

Coraz mniejsza ilość dzieci kończy oświatę. Wymowa suchych cyfr dostatecznie ilustruje ten groźny w swych skutkach społecznych oraz ogólnie - państwowych kryzys nauczania powszechnego.

Na 700 — 800.000 dzieci, opuszczających co rok szkoły powszechne, zaledwie 200 — 250.000 dąży do ukończenia nauki. Świadczy to nie zawsze mówi o tym, że dziecko istotnie ukończyło szkołę powszechną; przeważnie jest to świadectwo szkoły powszechnej, niższej zorganizowanej. Na wyższej wymienione liczbę absolwentów przypada zaledwie 100.000 takich, którzy posiadają świadectwo pełnych, siedmio-

klasowych szkół powszechnych.

O czym mówią te cyfry? O rzeczy tragicznej, zwłaszcza w naszych stosunkach; zaledwie 12 — 15% dzieci, uczęszczających do szkół powszechnych, istotnie je kończy. Znacząco, że jedynie w tym nikłym procencie dzisiejsza szkoła powszechna spełnia swoje właściwe zadania. Blisko 70% absolwentów pełnej, siedmioklasowej szkoły powszechnej przypada na miasto. Wiesz jest prawie zupełnie odcięta od wysokoorganizowanej szkoły powszechnej. Dzieci wiejskie przeważnie kończą swoje wykształcenie na 2 — 4 oddziałach. Fala ciemnoty — nie tylko ciemnoty człowieka, nie umiającego czytać i pisać, lecz ciemnoty obywatelskiej, to fala najstraszliwszego w swoich skutkach potopu, która zalewa polską wieś, tę wieś, na której mieszka 3/4 ludności naszego kraju.

Stwierdzenia to słuszne. Ciemnota zalewa Polskę. Co będzie z młodem pokoleniem? 10 milionów „ludzi zbytecznych” posiada wieś — mówił wicepremier Kwiatkowski. Masa wśród nich ludzi ciemnych. Czy Polska przynajmniej kształci młode pokolenie wiejskie, zwłaszcza na Kresach? W małym stopniu zaledwie. W stopniu coraz mniej szym...

Do tego, naturalnie, dochodzi sprawa kierunku. Trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że ataki na spadek po p. J. Jędrzejewiczowi wynikają nie tylko z faktycznej dezorganizacji, lecz także i z pobudek wstecznych, klerykalnych („Legion Młodych” itp.). Ataki „Słowa”, „Czasu”, „Dziennika Narodowego” i t. d. także tu biorą swój początek!

Co więc uczyni nowy minister? Naturalnie, zobaczmy. Naprawdę (chyba) najpóźniej przy obradach w komisji budżetowej Sejmu nad oświatą zabierze głos.

Ale... Nawet przy, woli najlepszej p. minister jest częścią systemu. I musi obracać się w granicach budżetu. A więc granice dla inicjatywy i pracy ma stosunkowo wąskie. Dwie są tutaj granice, które przy bliższych badaniach są właściwie jedną. Pierwsza — to granica finansowa, budżetowa — powiedziano wszak z „ulgą”, że „ani jednego dziecka ze szkoły się nie wyrzuci...” ale co będzie z temi, które do szkoły dostać się nie mogą? z tymi milionem? Druga — to granica klasowa, naturalna granica systemu politycznego. Skoro robotnik i chłop o niczem nie decydują, o niczem nie rozstrzygają, — skoro nie są naczelnym czynnikiem w Państwie, — ich szkoła, zwłaszcza ta chłopka, szczególnie kresowa, idzie w ką! I monopol oświatowy klas posiadających wzmacnia się.

Te dwa czynniki stanowią właściwie jeden: żeby zmienić układ budżetu, żeby zmienić u-

kład gospodarczy, potrzebny jest inny klasowy układ rządów, potrzebny jest decydujący głos robotnika i chłopu.

Co więc zdoła uczynić nowy minister w ramach systemu? Z

jaka inicjatywą wystąpi w obliczu tragedii szkolnej? Trudna — niewątpliwie — sytuacja.

KAZIMIERZ CZAPINSKI.

Dyktatury i... medycyna

W domu warjatów

W jednym z hitlerowskich dzienników prowincjonalnych ukazało się w tych dniach następujące ogłoszenie wójty gminy Königsdorf:

„Celem uregulowania sprawy utrzymywania przez gminę buhajów i zwalczania niebezpieczeństwa zarazy, wydaje się poniższe rozporządzenie:

1. Krowy i jałowki, kupione bezpośrednio lub pośrednio u żydów, są wyłączone od doprowadzania do gminnego buhaja.
2. Krowy i jałowki z obór i stajen, w których stoi bydło kupione u żydów, podlegają obserwacji (!) na przeciąg roku. W ciągu tego roku wyłączone są od doprowadzania do buhaja, należącego do gminy.

Wójt (—) Ernest Schreyer.”

Jak wynika z powyższego dokumentu Rząd p. Hitlera troszczy się o „czystość rasy” nie tylko wśród ludzi, mieszkających w granicach Trzeciej Rzeszy, ale również wśród... bydła rogatego, któremu mogłoby zagrażać niebezpieczeństwo bakii lub matki nie-aryjskiej, kupionej bezpośrednio lub pośrednio u żydów. Jest to troska zaiste chwalebna, zwłaszcza na tle powszechnego niemal nędzy i głodu, trapiącego ludność „odrodzonych” Niemiec. „Ideologia” niemieckiego faszyzmu wyraża się w postać obfodu o całkiem już zdecydowanych objawach klinicznych. Ale to są nieuniknione następstwa każdej, niestety, dyktatury.

Literatura „apolityczna”

B. poeta futurystyczny — Marinetti, obecnie agent włoskiego

Ofiary komunikacji w Anglii

Co godzina trup

W krajach o wysoko rozwiniętej komunikacji, zwłaszcza samochodowej, jak Stany Zjednoczone i Anglia, wypadki przejechania są niezwykle liczne.

Świeżo angielski minister komunikacji oświadczył przez radio, że molo ruchu pochłania co godzinę 1 życie ludzkie, a 26 osób zostaje rannych.

Władze angielskie wydają liczne przepisy, mające normować ruch i grożące wysokimi karami za przekroczenia. Stosuje się najrozmaitsze środki ochronne przeciw katastrofom. Skutek jest jednak minimalny, a liczba wypadków raczej rośnie.

„NOWA TEZA HITLEROWSKA”

W wygłoszonym na uniwersytecie berlińskim odczytce prof. dr. Baumeier wysunął „nową tezę historyczną”, twierdząc mianowicie, że średniowiecze zakończyło się nie z chwilą odkrycia Ameryki lub wystąpienia Luthra, lecz z objęciem władzy w Niemczech przez kanclerza Hitlera. Treścią okresu średniowiecza było — zdaniem prelegenta — zetknięcie się młodych sił germańskich ze światem starożytności chrześcijaństwa. Dopiero zwycięstwo Hitlera wyzwoliło te siły germańskie z pod zależności obcych czynników, zapoczątkowało to prawdziwy okres historii nowożytnej. (PAT.)

ściowym. Lenin, jako realista chciał jedynie wykorzystać trybunę dumską „dla agitacji, dla demaskowania rzeczywistej roli partii politycznych i t. d.”; „skoro przekłęta kontrrewolucja — pisał — zapędza nas do tego przekłętą chlewu, to będziemy pracowali i tam na korzyść rewolucji, nie utyskując, ale i nie przechwalając się”.

Spśród prac zawartych w trzecim dziele omawianego tu tomu warto wymienić: „Platformę rewolucyjnej socjalnej-demokracji” będącą zbiorem leninowskich tez programowych, przygotowywanych na V zjazd socjalnej-demokracji rosyjskiej w r. 1907, oraz dłuższy artykuł p. t. „Historyczny sens walki wewnątrz - partyjnej w Rosji”, napisany już w 1910 r., więc obejmujący z pewnej perspektywy dzieje walk frakcyjnych między bolszewikami i mieniszewickimi odłamami S. D. P. R. R. Według wyrażenia Lenina było to ścieranie się linii proletariackiej z linią liberalną w ramach burżuazyjno - demokratycznej rewolucji rosyjskiej.

B. D.

MAŁY FELJETON

Na wygnaniu

Przyjechała do Europy. Nie prosiła o to. Nie była ciekawa tej rzekomo najbardziej ucywilizowanej części świata.

Przyjechała nie dlatego, żeby zobaczyć tutejszych ludzi, lecz dlatego, że tutejsi ludzie chcieli ją oglądać.

Przewyższała ich o wiele głowę i dlatego ogarniała szersze horyzonty. Patrzyła na nich z góry, ale nie było w jej oczach ani dumy, ani wyniosłości, tylko dobroć, bezgraniczna dobroć.

Po trzech dniach miała ich dość. Sądząc, że nie rozumie ich mowy, wypowiadali swoje o niej uwagi. Rzadko mądre, a przeważnie głupie. Oceniali ją, takowali. Pozwalali sobie na niesmaczne dowcipy. Zapytywali o rodziców. Czy to jej ojciec — pytał — był tym żyrantem, który na wekslach tyra fałszował? Czy matka była primadonną, że po niej tak długą sztytę odziedziczyła?

Niekiedy chcieli być dla niej dobrzy i częstowali ją różnymi świństwami, którym sami się opychali, i które ją mierzliły i przyprawiały o mdłości.

Czwartego dnia miała o nich wyrobiony sąd. Są tak samo dzieje, jak ludzie w jej dalekiej ojczyźnie, lecz na inny sposób. Tamci są naturalnie dzieje, a ci, naturalnie, są sztucznie dzieje.

Tamci polują na zwierzęta, gdy są głodni. Ci najedzą się i udają się na łowy. Tamci mordują zwierzęta, bo głód ich do tego zmusza, ci — dla przyjemności.

Którejś nocy wprawno jej ucho usłyszało daleki ryk lwa.

Zadęgotowała. Skóra na niej ścierpła.

— Chyba przestyszałam się — pomyślała — halucynacje dźwiękowe! Bo skąd?

Ryk powtórzył się. Serce w niej zabiło z trwogi, ale i z radości. Usłyszała echa oczyszczonych stepów! Zaczęła tęsknić za domem, za palącym promieniami słońca, które tu, na obczyźnie, inaczej świeci, a wcale nie grzeje i jest tak samo zimne i nie-naturalne, jak nienaturalni są ci gapi, którzy tysiącami przychodzą jej się przyjrzyć.

Mijały dni, tygodnie, miesiące, a o powrocie do domu nic nie mówiono. Wciąż chodzili ludzie, oglądali ją, oceniali, takowali...

Odwrociła się do nich tyłem. Nie mogła na nich patrzeć. Już wolałaby ujrzeć grzywiastogłowego króla pastyni...

Słońce coraz słabiej świeciło. Było jej coraz zimniej. Kres wędrówki! — pomyślała.

Myślała się. To nie była jeszcze śmierć.

Znowu zaczęła przysłuchiwać się rozmowom. Może dowie się, kiedy wróci do swych rodzinnych stron.

— A w tem muzeum zoologicznym — opowiadał jeden drugiemu — to się tych różnych zwierząt spaliło, że obaloga!

— Żywych?

— Co znowu! Wypchanych!

— Toście tacy — pomyślała — to potrzycie mnie tu do śmierci, potem wypchacie i spalicie! O, ludzie, królówie stworzenia!

I w tym momencie pękło z żalu serce biednej żyrafy.

ULTIMUS.

Walki wewnętrzne w „Legionie Młodych”

„Nie pozwolimy prowadzić się do błota”

W „Legionie Młodych” starcia nie ustają. Grupa członków „Legionu Młodych” w Krakowie została usunięta przez komendanta głównego, W. Bielskiego, i utworzyła na swym terenie „Egzekutywną Ligę Naprawy Legionu Młodych”. Owa Egzekutywa, stawiając sobie za cel uzdrowienie stosunków w „Legionie Młodych”, wydała odezwę, w której zarzuca p. Bielskiemu, że z ramienia BB WR odbija „Legion”.

Opozycjoniści zarzucają też p. Bielskiemu znacznie gorsze rzeczy:

Jak wiadomo, na wiosnę zeszłego roku obwody Akademickie w Warszawie, z Kormatem na czele, złamały dyscyplinę organizacyjną. Jest to chwila, od której L. M. zaczyna gwałtownie chylić się do upadku.

Za czyje pieniądze ta robota była prowadzona przez E. Kornatę, dobrze wiesz, ci, co na ostatnim Kongresie L. M. słyszeli odpowiedź E. Kornatę na zapytanie, rzucone przez leg. Żabę ze Lwowa, czy prawdą jest, że subwencje na obalenie ówczesnych władz organizacyjnych i wprowadzenie zamieszania w Legionie otrzymał tenże E. Kornatę od p. A. Kawałkowskiego. A najlepiej wiedział o tym Włódek Bielski, skąd te pieniądze pochodziły. Mimo to, Włódek Bielski był

w ścisłym kontakcie z E. Kornatą.

Odezwa osobiście atakuje W. Bielskiego, „który przed ostatnim Kongresem „Legionu” prosił swych przeciwników, by mu podziękowali za pracę i wybrali go komendantem, a on się tej funkcji rzeknie. P. Bielski miał dać słowo honoru, jak twierdzi odezwa.

Jakże nam przykro mówić, że W. Bielski jeszcze na pół godziny przed rozpoczęciem Kongresu powtórzył swoje słowo o do tego, że wyboru nie przyjmie. Jakże nam przykro stwierdzić, że W. Bielski tego samego dnia zapomniał o swoim honorze — słowa nie dotrzymał — i wybór na komendanta głównego przyjął.

Odezwa kończy się słowami: „Nie pozwolimy prowadzić się do błota”.

Naczelnny dyrektor B.G.K.

Naczelnym dyrektorem Banku Gospodarstwa Krajowego mianowany został dr. Leon Barysz.

Dyr. Barysz był członkiem dykcji B. G. K. od szeregu lat. (Press)

C. K. W.

Dziś o g. 10 rano w lokalu przy ul. Czerwonego Krzyża 20 w Warszawie odbędzie się posiedzenie plenarne CKW. PPS.

Dla Prenumeratorów „Robotnika”

Najlepszy prezent na Gwiazdkę

KOMU DASZ — TEGO UCIESZYSZ

5 tomów za 6 złotych wraz z przesyłką

1. Mickiewicz: „Pan Tadeusz”, 2. Słowacki: „Beniowski”, 3. Krasiński: „Bajki i Satyra”, 4. Górnicki: „Dworzanin Polski”, 5. Niemcewicz: „Jan z Tęczyna” — w ładnych oprawkach kolorowych.

Wypełniając poniższy kupon, należy wysłać na konto P. K. O. „Robotnika” Nr. 175 ..... należność.

KUPON

do Redakcji „Robotnika”:

Proszę o przysłanie kompletu gwiazdkowego z 5 tomów, a mianowicie: po 1 tomie dzieł: Mickiewicza „Pan Tadeusz”, Słowackiego „Beniowski”, Krasińskiego „Bajki i Satyra”, Górnickiego „Dworzanin Polski”, Niemcewicza „Jan z Tęczyna” na adres mój.....

pod nazwiskiem .....

Równocześnie wysyłam należność złotych sześć.

Nowe wydawnictwa

Dzieła wybrane Lenina*)

Tom III (część druga) dzieł Lenina zawiera szereg drobnych pism i artykułów, mających dziś już przeważnie historyczno - archiwalne znaczenie. Pisma te podzieleno zostały w układzie książkowym na trzy grupy: od 22 (9) stycznia do powstania grudniowego (1905 r.); walka ze złudzeniami konstytucyjnymi (1906 — 1907 r.); i — partia w okresie rewolucji (1905 — 1907 r.).

Niezależnie od takiego czy innego stopnia aktualności tych publicystycznych prac Lenina, znajdujemy w nich przecież sporo myśli i poglądów, charakterystycznych dla całej działalności rewolucyjnej autora i dlatego zasługujących na uwagę, pomimo upływu lat trzydziestu od chwili ogłoszenia. W niektórych wypadkach, trzy dziesię-

ciolecia nie zdołały odebrać tym dokumentom pierwszej rewolucji rosyjskiej gatunkowego ciężaru słuszności obiektywnej. Tak np. w artykule p. t. „Walka proletariatu a lokalizm burżuazyjny” akcentuje Lenin: znaczenie wolności politycznej dla ruchu robotniczego, pisząc: „Wolność przyniesie robotnikom nie uspokojenie, nie pokój, lecz nową, jeszcze bardziej wielką walkę o Socjalizm, walkę z obecnymi burżuazyjnymi przyjaciółmi wolności. Ale pomimo tego — i właśnie dlatego — wolność nieodzowna jest robotnikom, wolność potrzebna jest im bardziej niż komukolwiek...”

Zwraca m. in. uwagę, jak twarde i realnie oceniał Lenin wartość czynnika siły — zorganizowanej siły wojskowej — w ruchu rewolucyjnym. Tak więc omawiając przygotowania do powstania ludowego, Lenin podkreśla, że „armia rewolucyjna potrzebna jest do walki wojennej i do kierownictwa mas-

mi ludu przeciw resztkom siły wojskowej absolutyzmu. Armia rewolucyjna niezbędna jest dlatego, że jedynie zapomocą siły mogą być rozstrzygnięte wielkie zagadnienia dziejowe, a organizacja siły w walce współczesnej — to organizacja wojskowa (podkr. oryginału).

Pewną aktualnością w specyficznych warunkach dzisiejszych wyróżnia się artykuły, omawiające kwestię bojkotu wyborów do rosyjskiej Dumy Państwowej. Początkowo, przed zwolnieniem Dumy bułgajnowskiej, Lenin, jak i cała frakcja bolszewicka, stał na stanowisku bojkotu, ale żądał bojkotu czynnego, któryby „przyniósł realną korzyść w sensie rozszerzenia i pogłębienia agitacji, a nie pozostał poprostu biernym usunięciem się od wyborów”. Nieco później Lenin zmienia swój pogląd, uwzględniając ewolucję sytuacji politycznej w Rosji i wyraźne oznaki opadania fali rewolucyjnej. Lenin uznaje konieczność udziału w wyborach, choć zda je sobie doskonale sprawę, że nawet bardziej demokratyczna od bułgajnowskiej Duma nie stanie się narzędziem decydującej rozgrywki między caratem a ruchem wolno-

*) Lenin: Dzieła wybrane. Tom III (Część II). 1905 — 1907. Warszawa, 1935, str. 284. Przekład z oryginału rosyjskiego.

Ostatnie wiadomości i depesze, otrzymane w nocy ze środy na czwartek

Rząd czechosłowacki podał się do dymisji Prezydent dymisji nie przyjął

W Pradze ogłoszono następujący komunikat oficjalny: „Rada ministrów na swym posiedzeniu nadzwyczajnym postanowiła podać się do dymisji. Prezydent Republiki dymisji rządu nie przyjął”. (PAT)

PRZYCZYNY DYMISJI

Złożenie dymisji przez gabinet Hodzy, jest wynikiem niemożności osiągnięcia porozumienia w łonie koalicji rządowej w sprawie abdykacji prezydenta Masaryka i wyboru nowego prezydenta Republiki. Sprawa ta ciągnie się od dłuższego czasu. Prezydent Masaryk pragnie ustąpić ze względu na swój wiek i zdrowie. Stronnictwa lewicowe wysuwają kandydaturę min. Benesza na Prezydenta, natomiast stronnictwa centrowo-prawicowe występują jakoby z tego, że okres obecny nie jest właściwy do przeprowadzenia zmiany, usiłują

sprawy odroczyć. Ostatnio stronnictwa te miały wysunąć „bezpартijną” kandydaturę profesora uni-

wersytetu praskiego Nemca, prezesa Czechosłowackiej Rady Narodowej. (PAT)

Abisynja odrzuci projekt angielsko-francuski

Poselstwo abisyńskie w Paryżu podało do prasy komunikat, stwierdzający, że Abisynja padła ofiarą niezawinionej agresji, co było jasno stwierdzone przez radę i zgromadzenie Ligi Narodów. W tych warunkach rząd abisyński jest zdecydowany odrzucić każdy projekt, który pośrednio lub bezpośrednio, zawierałby jakiegokolwiek udziału napastnikowi i pozostawał w sprzeczności z zasadami paktu Ligi Narodów oraz wy-

tycznymi komisji Ligi. W szczególności projekt układu nie może naruszać zasady terytorialnej i politycznej integralności Abisynji i stać się pretekstem wywarcia presji na słabe państwo, celem zmu-

Rząd nankiński aprobował statut Chin Północnych

Z Tokio donoszą: Agencja „Szimbun - Rengo” oświadcza, że rząd nankiński zaaprobował ostatecznie statut Chin Północnych, opracowa-

ny przez nankińskiego ministra wojny Ho-In-Tsina wspólnie z przedstawicielami władz japońskich. Nankiński wiceminister spraw zagranicznych Tan-Ju-Dzen zawiadomił urzędowo ambasadora japońskiego Ariosa o aprobacie, udzielonej przez Nankin. (ATE)

Z Szanghaju donoszą: Nowy rząd Chin Północnych, t. zw. rada administracyjna, będzie się składał z 40 członków. Do rady wchodzić będzie 40 wybitnych osobistości chińskiego świata politycznego m. in. były prezydent Chin, Tsao-Kun. (ATE)

Mussolini ma rozważyć propozycje

Mussolini oświadczył ambasadorom Francji w Rzymie de Chamberlain i Wielkiej Brytanii — Drum-

mond'owi, że ceni bardzo wspólny wysiłek dokonany w Paryżu przez rządy francuski i brytyjski co do zatargu włosko - abisyńskiego i że rozważy przedstawione mu propozycje. (PAT)

Obniżka cen stali

PAT donosi: W wyniku dalszego omawiania przez p. ministra Przemysłu i Handlu dr. R. Góreckiego z reprezentantami karteli w zakresie akcji zniżki cen, została uzgodniona zniżka cen przez syndykat polskich odlewni stali na 20 procent.

Proces o zabójstwo min. Pierackiego

(Dokończenie rozprawy środowej.)

MYHAŁ CHCE ZŁOŻYĆ OŚWIADCZENIE.

Po przerwie w procesie osk. Myhał prosi sąd o zezwolenie złożenia oświadczenia w związku z tem, że prokurator zarzucił niektórym oskarżonym brak hartu, co Myhał uważa za aluzję do niego.

Prok. Zeleniński podkreśla w odpowiedzi, że osk. Myhał źle go zrozumiał, gdyż nie pod jego adresem, ani też nie pod adresem osk. Maluca wskazywał na brak hartu. Według prok. Zelenińskiego Myhał i Maluca postąpili logicznie i konsekwentnie. Słowa prokuratora odnoszą się do innych oskarżonych, którzy swoje „przyznanie się” tłumaczyli takimi powodami, jak niekierujący świadkowie.

Przewodniczący oświadcza, że wobec tego wyjaśnienia Myhała są zbędne.

ZEZNANIE W ROZSTROJU NERWOWYM.

Konwojent wprowadza świadka Majewskiego, skazanego na 10 l. więzienia za udział w zabójstwie Majłowa. Świadek zaczyna odpowiadać po ukraińsku, lecz po upomnieniu go przez przewodniczącego, mówi po polsku. Lebeda zna tylko oskarżonych wcale nie zna.

Oświadcza, że wszystko co zeznał w śledztwie, nie odpowiadało prawdzie, gdyż był wówczas w rozstroju nerwowym. Wszelkie fakty zmyslił. Zmyslił m. in., że otrzymał od Sokila rewolwer, który wręczył Lebedowi. Sokila również zna tylko ze szkoły i z „Plasta” i nie wie, czy Sokil znał Lebedę.

Sąd odczytuje zeznania świadka Majewskiego, złożone w toku śledztwa. Majewski brał czynny udział w „junactwie”. W r. 1933

był w kontakcie z Sokilem, u którego poznał Lebedę.

Zeznał o udziale w akcji szkolnej i o ćwiczeniach z bronią w czasie wycieczek. Twierdził też, że na „wycieczce” tej był Lebed, któremu Majewski oddał otrzymaną na ćwiczenia rewolwer.

ZABOJSTWO BACZYŃSKIEGO.

Skości zeznaje sprowadzony z więzienia św. Sekiw, artysta malarz, skazany za współudział w zabójstwie Majłowa i Baczyńskiego. Św. opisuje, jak odprowadzał z Zarycka Baczyńskiego na miejsce, gdzie miano dokonać zabójstwa, które nie doszło do skutku. Potem świadek odprowadzał Baczyńskiego razem z Myhałem do parku Stryjskiego, gdzie Baczyńskiego zabito.

Na pytanie prok. Zelenińskiego św. oświadcza, że strzelał pierwszy Myhał, a on sam pod wpływem strachu otrząsnął po wodce, którą pił poprzednio z Baczyńskim i też strzelił.

Prok. Zeleniński: do leżącego?

Św. było ciemno, nie widziałem.

Prok. Zeleniński: Św. wiedział, że Baczyński był konfidentem?

Św. Nie wiedziałem i nic to mnie nie obchodziło. Prosił mnie Myhał by mu pomóc. On mówił, że to konfident.

Prok.: Św. wiedział, że Myhał należał do OUN?

Św. Nie. Nic mnie to nie obchodziło.

Prok. Zeleniński dopytuje, z czyjej inicjatywy św. chodził do konsulatu sowieckiego.

Św. twierdzi, że był tam we własnym interesie. Chciał jechać do Rosji, do brata, zamieszkałego w Taszkencie. Św. przyznaje, że zrobił szkic gmachu konsulatu sowieckiego, bo prosił go o to My-

hał. Przyznaje też, że na prośbę Myhała podrobił pieczęć na fotografii Lemyka w dowódzie akademickim i że po wizycie w konsulacie nakreślił „także podobiznę urzędnika, który potem został zabity przez Lemyka.

Po krótkiej przerwie świadek Senkiw pytany oświadcza, że Myhał nie kazał mu wyrobić sobie alibi w dniu zabójstwa urzędnika konsulatu sowieckiego Majłowa.

Następnie świadek rozpoznaje wśród oskarżonych Myhała, Kaczmarzkiego, Pidhajnego i Zarycką.

Na pytanie adw. Pawlenkiego świadek odpowiada, że niewiadomo mu było, by osk. Zarycka należała do OUN. Twierdzi dalej, że polecenie udania się do Baczyńskiego otrzymał nie od Myhała.

Następnie zadaje świadkowi sześć pytań osk. Myhał, głównie w sprawie zamachu na konsulat sowiecki i na Baczyńskiego. Św. adek wielu szczegółów nie pamięta, potwierdza tylko, że Myhał wręczając mu rewolwer przed pójściem z Baczyńskim mówił, że strzelać będzie pierwszy.

Po zbadaniu świadka osk. Myhał oświadcza, że książeczkę Macielki, o której wspominał świadek Senkiw odebrał oskarżony od Bohdana Senkiwa i oddał ją Kaczmarzkiemu. Co Kaczmarzski zrobił z tą książeczką Myhał nie wie.

Na zakończenie zbadani byli mieli świadkowie obrocy: Myron i Nydza, sprowadzeni z więzienia. Obaj odmówili zeznań w języku polskim.

Sąd skazał obu tych świadków za odmowę zeznań na grzywnę w wysokości 200 zł. z zamianą w razie nieściągalności na 10 dni aresztu.

Na tem posiedzenie odroczone. I. K.

W Genewie propozycje angielsko-francuskie nie będą dobrze przyjęte

Z Genewy donosi PAT: W kuluarach Ligi panuje silne podniecenie. Ogólnie panuje przekonanie, że propozycje angielsko - francuskie mogą spotkać się ze sprzeciwami i że zaznaczy się również krytyka co do procedury, stosowanej przez wielkie mocarstwa.

Co do czwartkowego posiedzenia komitetu 18-u, na które premier Laval ma rzekomo złożyć oświadczenie co do projektu paryskiego, mówi się, że sprawa rozstrzygnięcia zakazu wywozu na najbliższe już w czwartek wieczorem dyskutowana. Wniosek ten może jednak spotkać się z opozycją państw, które uważają, że zastrzeżenie sankcji w danych warunkach jest niewskazane.

OSTATNIE DEPESE NA STR. 1 i 2.

Krwawy dramat w sądzie lwowskim

Gmach sądu grodzkiego przy ul. Sadowej we Lwowie był w środę widownią krwawego morderstwa.

Około godz. 13.30 w jednej ze sal rozpraw zakończyła się rozprawa alimentacyjna pracownicy cukiernianej 22-letniej Elwiry Niedopytalskiej przeciwko monterowi Wojciechowi Dziewońskiemu. Podczas rozprawy Dziewoński zaprzeczył jakoby był ojcem nieślubnego dziecka Niedopytalskiej i wzbraiał się płacić dobrowolnie alimenty.

W celu przeprowadzenia dowodów sędzia odroczył rozprawę i obie strony wyszły ze sali.

Na korytarzu Niedopytalska przystąpiła z nienacka do Dziewońskiego i nożem zadała mu w policzek i w szyję dwie rany, które okazały się śmiertelne. Dziewoń-

ski zmarł po kilku minutach, zanim przybyła pomoc lekarska. Zabójczyni aresztowana.

Możliwość rozłamu wśród radykałów hiszpańskich

W Madrycie mówią w dalszym ciągu o możliwości rozłamu w partii radykalnej. Dzienniki lewicowe „El Liberal”, „La Libertad” i „Politica” ogłaszają listę 40 osób, którzy zamierzają jakoby ustąpić z partii. Na liście tej znajdują się m. in. prezydent Kortezów Alba, b. minister oświaty Sardaji i b. premier Samper. Przesilenie rządowe w Hiszpanii nie zostało jeszcze zakończone.

Wiadomości

Sportowe

Sensacje dnia

OSHA MECZU GARBARNIA — WARSZAWIANKA PRZED 2 LATY. Wydział odwoławczy przy sądzie okręgowym w Warszawie rozpatrywał ostatnio sprawę gracza Garbarni, a obecnie Warszawianki, Smoczka, skazanego w pierwszej instancji na 3 miesiące więzienia z zawieszeniem za złamanie nogi graczy Warszawianki, Frostowi na meczu Garbarnia — Warszawianka. Sąd zatwierdził poprzedni wyrok, wychodząc z założenia, że zawody sportowe powinny być rozgrywane w ten sposób, by nie narażały nikogo na niebezpieczeństwo.

Piłka nożna

PERYPETJE Z WYPRAWĄ REPREZENTACJI KRAKOWA DO JUGOSŁAWII. Krakowski O.Z.P.N. otrzymał ostatnio propozycję na tournée reprezentacji Krakowa do Grecji i Jugosławii.

Zarząd KOZPN zdecydował wyjazd swojej reprezentacji do Jugosławii, natomiast tournée do Grecji zrealizowane ma być w roku przyszłym, równocześnie z wjazdem reprezentacji Krakowa do Turcji.

W skład reprezentacji Krakowa na tournée po Jugosławii nie wejdą zawodnicy Wisły, a to dlatego, że klub ten postawił 4 warunki, na które zarząd KOZPN nie mógł się zgodzić. Warunki te były następujące:

1) ubezpieczenie zawodników na wypadek poważnej kontuzji lub kalektwa, a to ze względu na ostrą grę jugosłowian;

2) zwrot zarobków, utraconych przez graczy w swych zajęciach prywatnych;

3) Wisła żąda udziału w zyskach tournée w stosunku 1:4, gdyż klub jest w ciężkiej sytuacji finansowej spowodowanej zniszczeniem trybun przez wichurę w r. b.;

4) Wisła żąda wystąpienia na tournée swego delegata, gdyż w poprzednich ekspedycjach zagranicznych na koszt KOZPN wyjeżdżali już delegaci Cracovii i Garbarni.

Wobec nieprzyjęcia przez KOZPN powyższych warunków, skład reprezentacji Krakowa zastawiony zostanie jedynie z piłkarzy Cracovii, Garbarni i Podgórze. Ponadto KOZPN postanowił zwrócić się do Warszawianki i do PZPN z prośbą o wypowieszenie Smoczka, względnie któregoś z napastników Śląska.

Skład reprezentacji Krakowa ustalony będzie w tych dniach. Reprezentacja rozegra w Jugosławii następujące 3 mecze: 22 b. m. w Belgradzie, 25 b. m. w Novisadzie i 26 b. m. w Suboticy.

Boks

SPRAWA MAJCHRZYCKIEGO IDZIE POD REFERENDUM OKRĘGOWE. Jeden z okręgowych związków bokserskich zamierza wystąpić do Polskiego Zw. Bokserskiego z wnioskiem o oddanie sprawy dyskwalifikacji znanego boksera poznańskiego, Majchrzyckiego, pod referendum.

TEGOROCZNY TURNIEJ BOKSERSKI o puchar Europy środkowej został zakończony. Pierwsze miejsce zajęli Niemcy — 12 pkt., 2) Czechosłowacja 6 pkt., 3) Węgry 4 pkt., 4) Polska 2 pkt.

W 6-ciu rozegranych spotkaniach Niemcy uzyskali stosunek punktów 77:29, Czechosłowacja 57:39. Tak wielką liczbę punktów korzystnych uzyskali Czesi dzięki niedosłownemu do skutku meczom z Polską, która oddała im 32 pkt. bez walki.

FINAŁY I KROKU BOKSERSKIEGO. W nadchodzącą sobotę i niedzielę od godz. 17-ej na sali YMCA w Warszawie odbędą się półfinały i finały I-go kroku bokserskiego.

Sport sowiecki

NOWY REKORD SOWIETÓW W RZUCIE MIOTEM. Zawodnik sowiecki Sergiej Lialkow ustanowił rekord sowiecki w rzucie miotem, uzyskując doskonały wynik — 52 m. 98 cm.

FANTASTYCZNY WYNIK. Zawodnik sowiecki z Turkmenistanu, Babew, uzyskał fantastyczny wynik w biegu na długich dystansach bez oddechu. Przebiegł on bez zatrzymania dystans 110 km. w czasie 10 godz. 45 min.

NAJTAŃSZA SZKOŁA SAMOCHODOWA PRYLINSKI WARSZAWA JEROZOLIMSKA 27

Aresztowania księży katolickich w Niemczech

Tajna policja niemiecka dokonała niedawno po zawiadomieniu o tem ministra dla spraw kościelnych Rzeszy i Prus rewizji w lokalu t. zw. „Informationsstelle der Bischoefflichen Behoerden Deutschland” w Berlinie. Aresztowano sekretarza biura, członka kapituły berlińskiej ks. prałata dr. Banascha, jego sekretarza oraz kilku duchownych katolickich na obszarze Rzeszy, oskarżając ich o zdradę tajemnic państwowych. (PAT.)

AGNIESZKA SMEDLEY Z cyklu „MIGAWKI CHINSKIE”

Wdowa po męczenniku

Z upoważnienia autorki przełożyła B. Kopelówna

Hwa-Czuan wchodziła i wychodziła przez wiele drzwi w Nankinie — i w końcu ustalono sumę trzydziestu tysięcy dolarów, jako tę, która miała umożliwić Dengowi wydobycie się z więzienia. Była to ogromna suma, gdyż przyjaciele Dengi byli biedni. Hwa-Czuan miała więcej w banku szanghajskim, ale nie puściła o tem ani pary z ust. Przyjaciele Dengi wprowadzili go w to nieszczerście — niech oni teraz za to zapłacą.

Potem zaczęły do niej napływać pieniądze. Najpierw stary ojciec Dengi przesał telegraficznie z Szeczen piętnaście tysięcy dolarów i przygotowywał się do wyjazdu do Nankinu, aby pomóc synowi. Przyjaciele Dengi zbierali pieniądze kapieną — tu tyśiąc, tam pięć tysięcy.

W końcu cała suma znajdowała się w rękach Hwa-Czuan. Patrzyła na to i rozmyślała, że wstydem byłoby dać tyle pieniędzy władzy. Hwa-Czuan uświadamiała sobie swoją siłę, a pieniądze także stanowią o sile. Zaczęła targować się z sędziami i strażnikami więziennymi zupełnie tak samo, jak zwykła targować się ze sklepikarzami.

— Trzydzieści tysięcy to za dużo... jesteśmy bied-

ni... nie mamy tyle pieniędzy... Dam pięć tysięcy... powiemy, siedem tysięcy.

Potem, gdy przechodziły dni i piętrzyły się groźby, zaofiarowała dziesięć tysięcy. Dwukrotnie wyznaczano egzekucję i dwukrotnie ją odraczano, podczas gdy władze czekały na pieniądze. Ale przedstawiciele władzy żądali pełnych trzydziestu tysięcy. Więcej — czuli się obrażeni, że Hwa-Czuan próbowała poniżyć ich, targując się z nimi, jakby byli pospolitymi ludźmi z ulicy, a nie wysokimi, potężnymi urzędnikami.

Przyjaciele, których czoła oczekiwały potem, oblegali dom Hwa-Czuan. — Niech pani zapłaci pełne trzydzieści tysięcy — błagali ją. — Niech pani zapłaci... — Hwa-Czuan uśmiechała się, widząc, jak bardzo są od niej zależni... ci ludzie, którzy niespełna przed tygodniem traktowali ją tak źle.

— Jeżeli oswobodzę Yin-czu — powiedziała — czy przyrzekniecie, że pozostawicie go w spokoju i nie będziecie wciągać do swej zdradzieckiej działalności w przyszłości?

Patrzyli na nią swymi czarnymi oczami, w których malowało się uczucie, mogące być zarówno strachem, jak nienawiścią.

— Tak, przyrzekniemy — odpowiedzieli. — Przyrzekniemy wszystko, tylko niech pani zapłaci pieniądze i oswobodzi go.

— Zapłacę — rzekła — ale władze wezmą mniej, jeżeli wytrzymamy trochę dłużej. Wiem, jak należy się z nimi obchodzić.

Sytuacja była niesłychanie interesująca i podniecająca dla Hwa-Czuan — zupełnie, jak w niektórych,

czytanych przez nią, powieściach. Często wyobrażała sobie siebie w roli bohaterki tych powieści, jako jedną ze słynnych piękności, która w swej pięknej rączce trzyma losy mocarstw. Pamiętała, jak to, z wdzięczającą przebiegłości i kobiecie czarowi, kobiety w przeszłości podnosiły swoje rodziny na wysokie stanowiska i niszczyły swych wrogów. Przypominała jej się pewna bardziej współczesna powieść, w której zdradca zastrzelono. Przyjaciele tego zdradcy wykradli jego ciało i przekonali się, że ma tylko jedną ranę od kuli — ranę, która nie jest śmiertelną. Doprowadzili tego człowieka do przytomności i pielęgnowali go, póki nie odzyskał zdrowia. W fantazji Hwa-Czuan widziała siebie, robiącą to samo. Oczaruje władze, oszczędzając przez to dziesięć do piętnastu tysięcy dolarów; zniszczy przyjaciół Dengi, odpowiedzialnych za jego uwięzienie, a gdyby koniec końcem do męża jej strzelano, zawiezie jego ciało samochodem do szpitala i będzie go pielęgnować, póki nie odzyska zdrowia.

Hwa - Czuan wzięła się do realizowania swych marzeń. Wróciwszy pewnego dnia z więzienia po bezcelowym targowaniu się i popijaniu herbaty, poczuła, że powinna przyjąć nową taktykę. Poszła do sklepu z jedwabiami, kupiła sobie materiały na kilka sukien, potem pojechała w rykiesz do krawca i poleciła mu, aby je natychmiast uszył. Zjawił się przed władzami w olśniewających szatach. Ale, gdy wyszła od krawca, nie mogła znieść myśli o powrocie do domu, gdzie czekali na nią ociekający potem ludzie, którzy oblegali jej mieszkanie w dzień i noc, nalegając, błagając, obiecując. (D. c. n.)

Zajścia z bezrobotnymi w Sierszy

(Kor. własna).

Bezrobotni z Gór Luszowskich, Sierszy, Luszowic zabiegali bezskutecznie o zasiłki. W dn. 30 listopada r. b. wysłali delegację do naczelnika gminy zbiorowej w Trzebnicy, gdzie oświadczono delegacji, że gmina nie ma pieniędzy na zasiłki. Delegację skierowano do Funduszu Pracy w Chranowie, do kąd też udała się w dniu 4 b. m. i przyjęta została przez kierownika Funduszu Pracy, p. Opolskiego. Ten oświadczył delegacji, że prawdopodobnie bezrobotni z kategorii „R” otrzymają pewne zasiłki, natomiast ci, którzy kateg. „R” nie mają, oraz bezrobotni, nie będący w rejestracji, żadnych zasiłków nie otrzymają. Na pytanie, co ci bezrobotni mają zrobić, oświadczył p. Opolski: „Niech Bóg się nimi opiekuje”.

W dniu 6 b. m. poszli bezrobotni w grupie, złożonej z około 30 osób, nakopać sobie węgiel z terenów nieopiekowanych kopalni „Wanda” w Sierszy. Jest tam na głębokości 3 m. pod powierzchnią płytki węgiel, który tylko z biedą nadaje się do celów własnych bezrobotnych. O sprzedawaniu takiego węgla nie ma mowy.

Zarząd kopalni zawiadomił starostwo o kopaniu węgla przez bezrobotnych i starostwo posłało oddział policji z komendantem powiatowym na czele. Równocześnie doprowadzono kilka oddziałów policji z Krakowa.

O godz. 11 w dn. 6 b. m. policja zaczęła rozpędzać bezrobotnych przy użyciu pałek i kół, a wobec oporu użyto broni palnej. Raniony został przez powiatowego komendanta policji w ręce bezrobotny Jan Mirocha z Gór Luszowskich. Na odgłos strzałów zbiegli się tłum ludzi, który przybrał groźną postać. Tymczasem zjawili się policja z Krakowa, która przyjmowana była w kasynie kopalni. Policja biła wszystkich dokoła. Między innymi pobity został agent

tajny w przebraniu robotnika, naczelnik „Sokoła”, komendant „Strzelca”, syn miejscowego lekarza, urzędnicy kopalniani i dzieci szkolne. Zajścia trwały przez pięć dni i sobotę ubiegłego tygodnia.

W dn. 6 b. m. w godzinach popołudniowych przeprowadziła policja rewizję w lokalu T.U.R.-a w Górach Luszowskich, zniszczyła lokal, porozbijała: piec, szafę, bibliotekę, stół i ławki, zabrała książkę ewidencyjną i książkę protokołów. Na podstawie ewidencji członków T.U.R. w dniu 8 b. m. w nocy, policja przeprowadziła aresztowania poszczególnych członków T.U.R. Aresztowano szereg osób, które wogóle w zajściu i kopaniu węgla nie brały udziału i w czasie rozruchów były w pracy. Aresztowany został nawet wójt z Luszowic. Aresztowani, przebywający w więzieniu w Krakowie, są to: 1) tow. Alojzy Polczek, 2) Wincenty Siata, 3) Józef Siata, 4) Władysław Sieprawski, 5) Stanisław Bania, 6) Zygmunt Odrzywołek, 7) Władysław Sikora, 8) Sylwester Kurek, 9) Roman Głowacz, 10) Berek Wasser, 11) Stanisław Dudek, 12) Jan Kózka, 13) Józef Drozd, 14) Eugen. Dudek, 15) Andrzej Soltysik, 16) Mieczysław Smolczyński.

W dniu 9 b. m. odbyło się na miejscu zajęć obrzymie zgromadzenie robotników, na którym przemawiał sekretarz Okręg. C. Z. G., tow. Stanisław Bocian. Zgromadzenie uchwaliło jednomyślnie oddać sprawę starościną do pomocy dla bezrobotnych Centr. Zw. Górników i zachować spokój i powagę.

Równocześnie dokonano wyboru komitetu bezrobotnych. Starosta oświadczył jednak, że żadnej delegacji bezrobotnych nie przyjmie i nie będzie mówił z nimi o żadnej akcji pomocy dla bezrobotnych (!).

Ciężko pobici zostali: Anna Głowacz, Wanda Niemczyk (w 9 miesiącu ciąży), Agnieszka Sarnik, Jan Mirocha, postrzelony w rękę

13-letnie dziecko Rejmanów (rozbita głowa, nos i ręce), Fudala (w beznadziejnym stanie). Ponadto pobitych zostało kilkadziesiąt osób, które się nigdzie nie zgłosiły. W całym powiecie chrzanowskim panuje podniecenie i oburzenie.

Wiadomości z całej Polski

KATASTROFA AUTOBUSOWA Z WÓJTAMI I SEKRETAZAMI GMIN POW. ZAWIERCIANSKIEGO.

Jadący w stronę Mrzygłodu autobus niejakiego Będuskiego, na skutek nieostrożnej jazdy i braku światła, wpadł do przydrożnego rowu i wywrócił się bokiem. Pasażerowie w liczbie 14 osób, w tym prawie że wyłącznie wójtowie i sekretarze gmin wiejskich pow. zawierciańskiego, wracający z konferencji, odbytej w Starostwie, ulegli wszyscy mniej lub więcej lekko obrażeniom ciała.

Nikt z jadących cięższych obrażeń nie doznał.

OHYDNY MORD.

Na terenie pow. tarnogórskiego dokonano ohydnych morderstw. Do mieszkanka 60-niej Jadwigi Molikowej w Orzechu wtargnęli jakiś dotychczas niewydany sprawca, który zadał jej nożem kilkanaście ciężkich ran. Morderstwo skonałował mąż zamordowanej dopiero o godz. 13 po powrocie z pracy.

Na miejsce przybyła policja, która ustaliła, że zmarła musiała sto-

W niedzielę o 12 w poł. OSTATNI RAZ ŚW. MIKOŁAJ I ŚNIEŻKI
Bilety zniżone od 30 gr. do 2.50 zł

SZKOŁA KUCHAREK

Polsk. Zw. Zawod. Chr. Służby Domowej

WYDAJE DOBRE, ZDROWE, NA

SWIEŻYM MASŁE—MIĘSNE I JAR

SKIE OBIADY GOSPODARSKIE.

od godz. 1-ej do 5-ej

2 dań — Zł. 1.25

w abonamencie 10 obiadów zł. 12.—

3 dań — Zł. 1.50

w abonamencie 10 obiadów zł. 14.—

I. Kredytowa Nr. 14, tel. 668-28.

II. Jerozolimka Nr. 30, tel. 589-88

III. Senatorska Nr. 18, tel. 278-06.

Plac teatralny d. P. P. Kanoniczek.

Nowa ofiara p. Trelli

Piszą nam z Równego:

Dnia 29.XI 35 r. w sali restauracji „Nowy Świat” w Równem Woł. odbyło się pożegnanie wicedyrektora Rówieńskiej Ubezpieczalni Społ., Janusza Dzieciotowskiego. Po zebraniu informacji, okazuje się, że jest to jedna z ostatnich ofiar Biura Personalnego p. Trelli. Człowiek o nieskazitelnej opinii, ojciec trzech synów, od siedmiu lat pracownik Ubezpieczalni, od 5 lat prezes Związku Pracowników Ubezpieczalni, zwolniony został bez podania powodów.

Na zebraniu tem było 40 osób, t. j. prawie wszyscy urzędnicy, koleździ, lekarze, nie brakło też i przyjaciół.

Kącik radiowy

Telewizja we Francji

Jest już dostępna dla wszystkich

Na wieży Eiffla zainstalowana została nowa stacja telewizyjna, wyposażona w ostatnie zdobycze techniczne w tej dziedzinie, a zatem obraz nadawany przez tę stację będą o wiele lepsze i bardziej wartościowe od tych, jakie kiedykolwiek były nadawane we Francji, czy też zagranicą.

Otwarcie stacji telewizyjnej w Paryżu, odbyło się dnia 8 grudnia, a reans ten trwał dwie godziny. Wszyscy „bezdrukowcy” właściciele specjalnych aparatów odbiorczych, brali w tej audycji entuzjastyczny udział.

Chcąc udostępnić szerokiemu rzeszom udział w tej ciekawej emisji telewizyjnej Minister Poczty i Telegrafów p. Georges Mandel, polecił zainstalować w kilku miejscach Paryża, aparaty telewizyjne, dzięki czemu Paryżanie mogli oglądać cuda techniki radiowej, zdając sobie sprawę z postępów, jakie w tej dziedzinie został już osiągnięty. Pierwszą emisję poświęcił radio paryskie teatrowi, kinu, muzyce, halowi, tańcu, a dobrać należy, iż udział w telewizyjnej audycji brali najznakomitsi artyści paryscy.

Udział w emisji telewizyjnej był bezpłatny.

Trio fortepianowe Beethovena

Dwa Trio fortepianowe Beethovena usłyszysz radioluchacze w koncercie

Wzajemne pożegnane przemówienia cechowało wzruszenie.

Zwolniony pracownik w przemówieniu swem podkreślił głębokie przywiązanie do tej instytucji i do idei, jaką ona reprezentuje.

Aby zwolnić tego człowieka, p. Trelli musiał przysłać na stanowisko komisarza swego przyjaciela, specjalistę od takich misji, p. Chmielewskiego, który po kilkumiesięcznym urzędowaniu w Równem, skompromitowany akcją swoją i swoich agentów, został zwolniony... z 3-ch miesięcznym odszkodowaniem.

Niestety, pozostał w Kowlu, gdzie taką samą prowadzi akcję. Ubezpieczony.

Reportaż z obserwatorium astronomicznego

W Warszawie, w Alejach Ujazdowskich, wśród parków i ogrodów, mieści się siedziba wiedzy astronomicznej stolicy — Uniwersyteckiego Obserwatorium. Dla laika ten przybytek wiedzy, pełen skomplikowanych przyrządów optycznych, służących do trudnych obserwacji astronomicznych, otoczony jest pewną tajemniczością.

Reportaż radiowy z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, który nadany zostanie przez radio dnia 13 grudnia o godz. 17.00 pozwoli słuchaczom zwiędzić obserwatorium pod przewodnictwem Dr. Jana Gadowskiego, który udzieli szeregu wyjaśnień co do historii Obserwatorium, jego pracy obecnej i zamierzeń na przyszłość.

Wykonawcami koncertu będą J. Kamiński, M. Neuteich, T. Rosenbaum.

Tabela loterii

1-ty dzień cięgnięcia 3 klasy 34 Loterii Państw.

I i II cięgnięcie

Główne wygrane

Po 10.000 zł. — 1724 112824 182944
Po 5.000 zł. — 12198 26254 39642
188291 94512 178882
Po 2.000 zł. — 8152 10025 42150
49668 58732 160374
Po 1.000 zł. — 40658 68173 122837
58585 91407 95436 141816 154255
177281
Po 500 zł. — 40481 84931 87010
90722 101119 118047 182380 153652
154096 163850 175718 7115
Po 400 zł. — 6114 6820 12166
14528 23815 30800 39427 82019
53082 54628 65786 84353 47245
89461 108836 127791 143500 154114
171192 172182 179322 180436 188111
Po 300 zł. — 19509 39799 57407
62867 68755 67504 80780 99080
108799 105314 112973 123382 125707
137703 144902
Po 250 zł. — 5380 5686 16435
18289 18643 21401 22965 39140
38208 44991 45556 45975 53686
59088 65683 71494 73819 83685
99348 108013 105619 110098 115651
139706 142794 146723 147895 148057
149777 166358 157112 160187 162544
165778 167246 179339 180110 183873
184808 187361 194237

Wygrane po 200 zł.

464 733 918 988 1029 508 579 649
679 2373 404 703 917 3339 420 579
670 848 4115 227 576 780 5052 380 686
790 6498 532 7583 566 891 8338 581
607 9799 840 11621 736 12087 370 450
479 570 934 13035 101 188 14573 916
938 995 15259 545 697 744 16029 411
435 17106 850 859 18051 208 354 379
498 556 642 733 835 935 19155 242 399
20174 252 420 704 873 879 21221 384
721 223 634 683 741 830 965 996
23483 585 623 24071 192 359 408 580
843 933 25034 35 273 542 26036 178
447 450 841 842 871 914 28100 495 562
577 997 29053 634 697 30020 220 553
31116 126 529 644 744 981 32012 103
175 729 752 845 33193 442 782 34635
827 953 954 35264 282 284 705 36032
297 549 551 887 904 37793 917.
38142 250 774 39311 40898 41057
148 49 442 742 837 82 42181 227 603
799 43417 672 44051 62 4984 23 63 954
45933 46363 417 673 47512 927 48058
125 59 46414 503 679 976.
50198 394 639 74 51390 466 52718 60
815 53216 86 340 584 905 54166 349
407 57 749 62 55075 710 82 56361 68
644 901 57092 206 818 65 58156 399
59785 96 60209 503 85 611 97 809
61050 75 162 537 740 62271 788 63389
508 866 64047 56 458 65491 774 962
66500 937 67630 68155 735 948 69468
806 903 70059 170 200 32 492 71151

Wygrane po 50 zł.

217 303 681 2646 677 3065 162 221
585 4279 345 556 799 856 5814 885
6034 209 748 7592 816 977 8089 182
360 632 715 673 840 925 978 9265
10224 715 869 11583 591 840 13346

III cięgnięcie

Wygrane po 200 zł.

809 850 1124 321 342 2271 398 648
814 3290 310 626 911 4750 7028 93
722 8485 9362 11341 629 12156 418
649 801 13284 550 16632 629 738 748
813 982 18628 19559 20294 628 645
24108 24271 272 491 25563 27020
29852 30093 316 458 31821 880 38053
91 654 34123 198 960 35126 36814
518 679 37176 310 528 39244 319 895
40209 306 340 660 849 906 41340
42706 710 713 44085 485 727 45364
47194 686 703 48020 288 49609 636
638 51840 689 52180 252 53442 801
869 874 54487 721 761 958 55119
57369 58967 60082 70 347 518 61172
324 62290 596 63191 805 64669 799
65607 811 66464 493 678 947 67025
202 377 841 742 68821 967 69244 414
887 70827 71087 725 72897 73364
74260 897 75711 939.
76570 636 89 78097 79250 744 80648
81313 548 82367 592 83637 819 84118
576 632 84 85991 86748 87385 532 88101
89194 880 90893 91427 97 62213 67
94361 436 845 96297 571 9822 97539 74
613 959 98222 546 755 93 930 99674 733.
100126 472 764953 101272 102265 98
916 103445 708 105902 106225 802
107750 108664 720 57 109114 741
110704 61 111579 885 112192 397 740
113671 79 114493 723 115614 867
116508 117170 800 118468 531 705 832
119006 148 530 623 120090 350 704 891
121551 849 956 122104 123596 968
124107 747 127392 128962 76 131804
93 132072 324 133326 644 903 134568
135423 136278 320 30 58 330 137463
139330 719 141390 922 142769 143071
327 807 911 144104 33 785 145524 705
146063 339 776 852 147660 148116
150885 152532 155098 4102 613 156303
157029 528 873 160027 496 779 920
161343 883 162345 405 63070 164005
631 165009 18 327 166325 582 167787
168222 718 890 169011 994 171052 766
1647 172096 180 628 173031 304 174815
176084 177003 641 49 182763 183101
434 771 186093 853 187670 189194 985
193331 39 813 194066.

Wygrane po 50 zł.

1908 2643 816 3054 933 5193 6478
536 678 7781 8586 9483 577 824
11488 518 18227 14443 628 736 748
16704 985 16401 17409 625 809 18295
22736 23004 334 380 24927 25882 919
26444 755 27508 605 28511 29652
30889 31020 242 33606 848 34075 734
35081 999 86046 345 842 37063 39177
424 40868 41410 656 756 43024 44828
45483 46058 401 944 47234 48285 931
49335 50467 51498 549 702 52143 287
53877 399 874 55798 56226 738 57179
55880 724 854 60986 61189 625510
63443 435 64136 879 66622 68555 612
771 69727 70692 71945 72686 796
76043 77474 537 635 79516 698
80020 867 70 81061 373 84578 908
85032 86053 120 817 87592 88567 961
90083 284 435 508 806 26 92430 773

Wygrane po 200 zł.

618 715 24 66 1408 82 2102 79 82
647 3332 4165 230 5516 6689 7217
319 46 8080 817 9596 499 85 10152
280 418 570 77 12897 564 13824 14284
16308 422 18413 618 995 54179 47826
48064 49146 52966 888 587 53466
54122 55857 56873 57111 58857 60990
61568 791 62626 893 966 63575 695
64118 943 65845 67592 68232 69187
70093 624 71046 195 238 78154 487
615 835 74620.
79103 685 81336 82960 83615 668
86247 794 87473 88139 404 89036 48
541 90887 91574 92016 93680 944
94381 510 558 943 95002 95583 97048
714 99954 102854 776 104083 107826
108237 109507 555 110112 291 111431
797 112392 113624.
114391 410 576 740 107176 303
118097 949 120912 121940 122216 123237
852 87 125000 903 129555 130827 131220
551 975 132268 827 133039 193 562
134983 135097 709 846 83 94 136287
137038 103 700 138611 139229 420 570
140601 141553 865 142229 384 839
143095 276 392 565 146655 147377 38
1448304 665 889 906 21.
150509 903 56 151665 153596 708
980 155544 69 156843 157391 706 43
811 86 158246 56 70 159868 911 161613
827 162601 928 163203 455 164619 96
166024 66 119 167050 168295 545 643
169021 373 983 170198 635 977 172750
174688 175674 177269 178737 179939
181355 440 182056 497 521 183004
188 329 187358 935 188847 189257 61
190416 528 968 191992 192466 584
193170.

Prowokacja właścicieli zakładów fryzjerskich

Z kół fryzjerskich donoszą nam: P. Finkelsztajn, właściciel dwóch zakładów fryzjerskich: Dobra 27 i Tamka 20, zatrudnia u siebie przez długie lata pracowników niezorganizowanych i wysyłał ich w niesłychany sposób. Gdy pracownicy częściowo zorganizowali się w Związku Prac. Fryzjerskich i wystawili żądania lepszych warunków pracy, właściciel zaczął robić starania, aby pozbyć się zorganizowanych pracowników.

Przed kilku dniami zamknął on swój zakład na Dobrej, aby w taki

sposób usunąć pracowników. Gdy nazajutrz przyszli do pracy, p. Finkelsztajn, przy pomocy specjalnie sprowadzonych ludzi, chciał sprowokować awanturę, a gdy to mu się nie udało, postawił tych samych ludzi za świadków, iż robotnicy rzekomo brali się do bicia i kazał ich aresztować. (I)

Zorganizowani robotnicy fryzjerscy nie zrzekli się swych praw. Warto zaznaczyć, że między innymi przyczyną zatargu było niebezpieczanie zatrudnionych pracowników w Ubezpieczalni.

Zemsta pokrzywdzonej kobiety

W sprawie sensacyjnego zajścia w pawilonie I szpitala Dz. Jezus, gdzie jakaś dama w żądzie usiłowała zastrzelić z rewolweru 25-letniego Zdzisława Guzowskiego, słusza (Iwiczna 43) — śledztwo policyjne ujawniło podłoże zamachu.

„Miłość w czołgu”

Niezapomniana „Burza nad Azją” zapoczątkowała świetną erę kinematografii sowieckiej. Świeżość pomysłów, ciekawe ujęcie — oto potężne atuty tej kinematografii. Filmy, przy tworzeniu których moment kasowy nie grał żadnej roli, biją wszędzie rekordy powodzenia. Najlepszym przykładem tego jest najnowszy film sowiecki p. t.: „Miłość w czołgu”. Komedja ta, skupiająca w sobie wszystkie walory kinematografii sowieckiej, niedługo zawita już na nasze ekrany. (x)

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: Dziś teatr nieczynny. W piątek premiera „Trójkąt tatarski” Marjana Hemara (według Nestroy’a) z udziałem Stefana Jaracza.

OPERA: Dziś „Baron cygański”.

TEATR NARODOWY: Dziś „Cyd”. Jutro „Przebieżka”.

TEATR POLSKI: Dziś „Kres Wędrówki” Sheriffa.

Dnia 18 b. m. premiera „Zburzenia Jeruzolimy”.

TEATR MAŁY: dziś komedia Shaw’a „Żołnierz i bohater”.

TEATR LETNI: dziś w reżyserji E. Chaberskiego sowiecka sztuka „Przedziwny stop” Kirszona w tłumaczeniu Haliny Pilichowskiej.

Od soboty „Muzyka na ulicy”.

TEATR NOWY: Dziś „Powrót mamy”.

TEATR KAMERALNY: Dziś premiera komedji Jaroszyńskiego „Sasiadka”.

TEATR MALICKIEJ: Dziś „Cień” Nicodemiego.

CYRULIK WARSZAWSKI: Dziś aktualna satyra „Z przedziałkiem”.

TEATR WIELKA REWJA (Karowa 18): Dziś komedia muzyczna „Minister i dessous” z Ordonówną, Symem, Sempolińskim i in. g. 20-a.

TEATR HOLLYWOOD (Hoża 29). Dziś rewja „Warszawa—New-York”.

TEATR NA CHŁODNEJ. Dziś operetka Kalmana „Hrabina Mari-cia”.

STOLECZNY TEATR POWSZECH

NY: Dziś o godz. 4-ej i o 7-ej w sali przy ul. Strzeleckiej 11-13 „Muzyka na ulicy”.

„BAJ”, kukielkowy teatr dla dzieci wystawia dnia 15 b. m. o godz. 16-ej w sali Konserwatorium (Okólnik 1) widowisko p. t. „O Raku Nieboraku i Pstragu Dziwłogu” pióra J. Duszyńskiego.

Z FILHARMONJI: Dzisiejszy (piątkowy) koncert symfoniczny śmiało można będzie nazwać gwóździem bieżącego sezonu koncertowego. Wystąpią na nim: mistrz batuty Bruno Walter i pianista o światowym rozgłosie, Artur Schnabel. Program zawiera dwie symfonie: Mozarta D-dur i pierwszą Brahmsa, oraz koncert fortepianowy G-dur. Koncert nie będzie transmitowany.

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI! Od dnia 25 b. m. zespół teatru Kameralnego grać będzie oryginalną baśń sceniczną E. Szelburg - Zaremby. Akcja rozgrywa się w karcerze, zamieszkałym przez diabła. Obsada: Bystrzyńska, Brokowski, Gładych, Kornacka, Szubelski, Michałowicz, Roslan, Zamiłło. Ceny od 30 groszy. Przedstawienia codziennie. W niedziele i święta o g. 12, w dni powszednie o g. 4 pop.

CYRK Staniewskich. Dziś i codziennie o 8.15 wiecz. wielki nowy program. Wśród atrakcji: Wycisk motocyklisty z lwami. We wtorek środy, soboty — niedziele o 4.30 i 8.15.

Kronika organizacyjna

KOMITET DZIELNICOWY „ŚRÓDMIEŚCIA”. Posiedzenie komitetu dzielnicowego „Śródmieście” odbędzie się w piątek o godz. 7 wiecz. punktualnie — Warecka 7.

PPS DZIELNICA WARSZAWA-ŚRÓDMIEŚCIE im. B. LIMANOWSKIEGO urządza w niedzielę dn. 15 b. m. o godz. 11 r. w lokalu — Warecka 7, Odczyt J. Deutschera n. t.

DLACZEGO WSTĄPIŁYMY DO P. P. S.

Wstęp wolny.

ZEBRANIA DZIELNICOWE

W piątek odbędzie się zebrania z referatami na następujących dzielnicach (pocz. g. 7 w.): Jerozolim, tow. Wierok. Żoliborz, tow. Klein. Praga, tow. Zdanowski. Mokotów, tow. Benkiel. Czerniaków, tow. Mitzner. Anopol. Zebranie Koła Gazowni PPS. g. 6. Warecka 7.

Warsz. Org. Mł. TUR.

EGZEKUTYWA WARSZ. ORG. Mł. TUR wzywa wszystkich turowców do masowego udziału w sztafardach kół w Akademii ku czci wielkiej przyjaźni naszej Organizacji, tow. Izy Zielińskiej, która do Akademii odbędzie się w niedzielę 15 b. m. o godz. 11 r. w sali Ateneum, Czerw. Krzyża 20.

KOŁO im. L. WARYŃSKIEGO. Sobota, godz. 8, Sekcja Imprez. Niedziela, g. 4, Sekcja Pogadanek. Niedziela, g. 5.30 Przeszkolenie Turowców.

KOŁO POWĄŻKI im. SPARTA-KUSA. Warsz. Org. Mł. TUR odbędzie zebranie w dn. 15 b. m. o g. 7 wiecz., ul. Kacza 7. Referat wygłosi tow. St. Leśniewski.

KOŁO POWIŚLE. Dn. 15 b. m. o g. 7.30 zebranie z referatem członka Z. N. M. S.

Ambulatorja i Pomoc Lekarska w Akademickim Czer. Krzyżu

Sek. Ambulatorjów, pragnąc przyjąć z pomocą lekarską niezamożnym warstwom Stolicy, organizują bezpłatne Ambulatorjum w jednej z dzielnic na peryferiach miasta.

W związku z tem Zarząd Koła zwraca się z apelem do wszystkich firm, szpitali, pp. lekarzy i innych osób, które mogłyby dostarczyć sprzęt nadający się do prowadzenia ambulatorjum, aby ofiarowały lub tanio odsprzedały po niższej cenie potrzebne rzeczy, zgłaszając zawiadomienie do Zarządu Akad. p. C. K. Kruca 34 m. 1.

W pierwszym rzędzie potrzebne są: szafy, sterylizatory, puszki sterylizacyjne, wszelkie narzędzia lekarskie i dentystyczne (pinety, noże, strzykawki, nożyce), bandaże, maści i lekarstwa.

ŚLIZGAWKA

się zbliża! Czas ostrzyż tyżwy! Mechaniczne ostrzenie najlepiej, najtaniej w szlifierni nożowniczej. Jan-kowskiego, Solna 15 (sklep).

Odczyt

W piątek o godz. 6.30 tow. K. Czapin-ski wygłosi odczyt p. t. „Ostatni Kongres Kominternu” w Zw. Zaw. Tramwajarzy, ul. Warecka 7.

Co usłyszymy w Radio?

Piątek, dnia 13 grudnia
6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty).
Godz. 7.20 Dziennik poranny. 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55 „Pare informacji”. 8.00 Audycja dla szkół.
8.10 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Audycja dla szkół (dla dzieci starszych). 12.40 Muzyka salonna. 12.45 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30 „Z rynku pracy”.
13.35 Przerwa. 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.20 Przegląd giełdowy. 15.30 Melodie rewjowe i filmowe. 16.00 Pogadanka dla chorych. 16.15 Koncert. 16.45 „Grudzień na niebie i ziemi” — pogadanka przyrodnicza dla dzieci starszych. 17.00 Reportaż z Warsz. Obserw. Astronom. 17.15 „Minuta poezji”.
17.20 Koncert kameralny złożony z utworów L. v. Beethovena. Wykonawcy: J. Kamiński — skrzypce, M. Neuteich — wiolonczela, I. Rosenbaum — fortepian. (pow.). 1. Trio fortepianowe op. 44 Es-dur w formie tematu z 14 warzajami. 2. Trio fortepianowe op. 121 A w formie Introdukcji i 10 warzajami na temat piosenki „Ich bin der Schneider Kaka-du”. 17.50 Poradnik sportowy. 18.00 S. Rachmaninow: Rapsodia na temat Paganini’ego na fortepian z tow. orkiestry. 18.30 Pogadanka aktualna. 18.40 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”. 18.45 Program na dzień następny. 18.55 „Skrzynka rolnicza”. 19.05 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami P. R. 20.00 „Obrońca dobrej sprawy” — monolog aktualny. 20.10 „Pieśń Ryszarda Straussa” (z Poznania). 21.00 Dziennik wieczorny. 21.10 „Obrazki z Polski współczesnej”. 21.15 Wiadomości o muzyce z operetki Abrahama. 22.30 Muzyka taneczna z „Cafe-Club” w Warszawie.

Nasza rubryka

NIEMIECKIEGO udziela rutynowa nauczycielka. Konwersacja, korepetycja. Tłumaczenia. Ceny przystępne. Wiadomość: Pańska 3 m. 8 do 10 rano lub o godz. 8 wieczór.

FIZYKI, chemji udziela doktor chemji. Zakres gimnazjalny i uniwersytecki. Tania. Pańska 3 m. 8 do godz. 9 i pół rano lub o godz. 20.

FRANCUSKI PERFECT. Literatura, konwersacja, wypracowania, tłumaczenia. Lekcje teoretyczne i praktyczne. Przechodnia 5 m. 10. Tel. 5-12-37.

OGŁOSZENIA DROBNE

A.A.A.A.A.) TAPCZANY
higieniczne, automatyczne patentowane 3722, złotych 50, oraz nowoczesne kozetki, otomany. Warunki dogodnie. Wy-
twarznia: Twarda 5 Tel. 247-67.

Biuro Funduszu Pracy poleca służbę domową do pracy stałej i dorywczej: gospodynie, kucharki, pokojówki, posługaczki, pomywaczki, praczki, prasowaczki. Pośrednictwo Pracy Służby Domowej, Ciepła 21, telefon 2-53-27.

Tapicer, b. podmajstrzy Szczerbińskich. Solidnie wykonuję obustalunki. Przerobienie materaca 8 złotych, założenie firanek złoty, garniturek filarkowy 40 złotych, Hoża 11, tel. 8.70-54. Komorek.

Samobójstwo b. policjanta

W szpitalu Dz. Jezus zmarł nocy ub. 48-letni Lucjan Stępkowski, emerytowany oficer policji (ostatnio pełniący służbę na prowincji), który dn. 6 b. m., w mieszkaniu Żofii Wandy Brzozowskiej — jako jej sublokator — (Koszykowa 1), postrzelił się z rewolweru w klatkę piersiową. Przyczyna samobójstwa — krytyczne warunki życiowe.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Annapolis”.
APOLLO: „Ostatni posterunek”.
ATLANTIC: „Wesoła rozwódka”.
AMOR: „Imitacja życia” i „Blond Venus”.
ANTINEA: „Bezbożne dziewczę” i „Miało duchów”.
ANTIQUA: „Awanturki jego córki” i „Burza o brzusku”.
AKRON: „Człowiek dwóch światów” i „10 z Pawlaka”.
AS: „Pieśń kozaka” i „Flip i Flap nie chcą pracować”.
BALTYK: „Anna Karenina” z Greta Garbo.
COLOSSEUM: „6 lat miłości”.
COLOSSEUM MALE: „Świat się śmieje”.
CORSO: „Babooma” i rewja.
CAPITOL: „Jasnie pan szofer”.

CAPITOL p. 4
BODO BENITA FERTNER

JASNE PAN SZOFER

CASINO: „Dziewczę z Budapesztu”.

CASINO 6, 8, 10

DZIEWCZĘ

Z

BUDAPESZTU

W rol. gł. MARTA EGGERTH

Reż. TURZAŃSKI

Muzyka LEHARA

CZARY: „Hrabia Monte Christo”.

ELITE: „Nędznicy” i „Paryż w ogniu”.

EUROPA: „Piekło”.

FILHARMONJA: „Gabinet figur woskowych”.

FLORIDA: „Teraz i zawsze” i „Nana”.

FAMA: „Największy dzień mego życia”.

FORUM: „Na dnie oceanu” i „Żona z ogłoszenia”.

HELIOS: „Dzień wielkiej przygody” z Junoszą Stępkowskim oraz dodatki kolorowe.

ITALIA: „Żona z ogłoszenia” i „Wystawiamy Rewję”.

KOMETA: „Niedokończona symfonia” i rewja.

Kino-KOMETA

Teatr ul. Chłodna 49, tel. 6.48-51.

Szczytowe arcydzieło produkcji austriackiej, opromienione muzyką

Franciszka Schuberta

„NIEDOKOŃCZONA SYMFONJA”

(Leise flehen meine Lieder)

HANS JARAY — MATRHA EGGERTH

Reżyserja—Willy Forst.

REWJA

Zamach samobójczy

W mieszkaniu Leona Elbinger (Nowolipki 32) targnęła się na życie 24-letnia Michalina Burczyńska, służąca, pracująca tam od 5-ciu tygodni. Desperatka napiła się kwasu solnego. Lekarz Pogotowia stwierdził stan ciężki i przewiózł Burczyńską do szpitala Dz. Jezus. Przyczyna targnięcia się na życie — prawdopodobnie zawód miłosny.

LUX: „Amok” i „Przyjaciele i kochankowie”.
LOS: „Bohater Arizony” i dodatki.
MAJESTIC: „Dyktator”.

09 majestic

Balk. Pocz. 6, 8, 10 w.

CLIVE BROOK

jako DYKTATOR

70 Part. Madeleine CARROLL

MEWA: „Legion nieustraszonej”

i „Byli sobie dwaj hultaje” (Film

Maska: „Miłość Fr. Doctor” i „Tań

cząca Xenus”.

METRO: „Bar-micwa”.

MIEJSKIE: „Ostatnia Serenada”.

KINO MIEJSKIE

Pocz. seansów 6, 8, 10

w święta 4, 6, 8, 10

F O X

prezentuje film

Ostatnia Serenada

Nils Asther — Pat Paterson

Muzyka SCHUBERTA

Dozwolony

MUCHA: „Gorzka herbata generała

Yen” i „Rzymskie skandale”.

NOWA TOMBOLA: „Idziemy po

szczęście” i „Roześmiane oczy”.

OKO PRASKIE: „Wyprawy krzyżo-

we”.

PAN: „Chińskie morza”.

PAN Nowy Świat 40

Pocz. 4, 6, 8, 10

Clark GABLE

Jean HARLOW

Wallace BEERY

w wspaniałym filmie

CHIŃSKIE MORZA

PETIT TRIANON: „Marzące usta”

i „Nie chcę wiedzieć, kim jesteś”.

POPULARNY: „Czerwona dama”.

„Miłość dla początkujących” i rewja.

PROMIEN: „Nana” i „Szampańska

noc”.

PRAGA: „Mał amateczka” i rewja.

RIALTO: „Zaczęło się od pocałunku”

RIVIERA: „Noc karnawałowa”.

ROXY: „Pat i Patachon”.

STINKS: „Szanghaj”.

SOKOL: „Sing-sing” i „Noc karna-

walowa”.

STYLOWY: „Sen nocy letniej”.

ŚWIATOWID: „Jasnowidz”.

ŚWIAT: „Roześmiane oczy”.

TON: „Tarzan nieustraszonej”.

UCIECHA: „Dla Ciebie tańczę”.

UNJA: „Małowana zasłona” i rewja.

Z teatrów warszawskich

TEATR LETNI: „Przedziwny stop”, komedia w 4-ach aktach W. M. Kirszona. Przekład z rosyjskiego Haliny Pilichowskiej. Inscenizacja i reżyserja: Emil Chaberski. Dekoracje: Stanisław Jarocki.

Z niewiadomego a może raczej aż nazbyt znanego powodu część prasy z niebawem żarliwością rzuciła się na komedję Kirszona, odsądzając przy sposobności od czci i wiary autora, sztukę, dramat radziecki, sowiecki i t. d.

Jak na tak dalekie uogólnienia — okazja jest stanowczo nie najlepsza. Podziwiać można raczej stan wątroby i brak opanowania ze strony oskarżycieli.

Sztuka młodego lecz znanego dramaturga radzieckiego arcydziełem zapewne nie jest, niemniej jednak Teatr Letni zrehabiltował się nią niejako za całą serię „Kubusiów” poprzednich.

W. M. Kirszon w szeregu wcześniejszych sztuk teatralnych, jak

„Konstantynie Terechinie”, w „Dudnia szyn”, „Sądzie” i „Chlebie” — ujawnił wcale bujny i obiecujący talent dramatyczny.

Na Międzynarodowym Kongresie Pisarzy, zwołanym tego lata w Paryżu, wygłosił ciekawe i głęboko przemysłane przemówienie na temat „Tragedji teatru”, stając się głosicielem socjalistycznego realizmu i obrońcą właściwie pojętej tendencji w sztuce.

Robienie więc z Kirszona jakiegoś zabłąkającego niemowlecia literackiego jest grubym nieporozumieniem, wynikającym jeśli nie ze złości, to w każdym razie z niewiedzy.

Sztuka Kirszona wprowadza nas wkrąg obyczajów młodego pokolenia, wyrosłego już w warunkach życia nowego ustroju w Związku Radzieckim. Pozbawieni brzemienia pamięci i narowów przeszłości, nie mają potrzeby przezwyciężania w sobie innego człowieka, żyją

terazniejszością. Praca i miłość

zamyka cały krąg ich zainteresowań.

Sztuka ta, wyróżniona zaszczytnie na konkursie dramatycznym w Sowieciech, jest dla nas niezmiernie ciekawa nie tyle ze względu na swą wartość artystyczną (z tego punktu widzenia jest dość słaba), ile ze względu na rysy obyczajowe i charakterystykę nowego pokolenia z tamtej strony słupów granicznych.

Brygada inżynierów i techników pracuje w Instytucie technicznym nad wynalezieniem nowego stopu nadającego się do użytkowania przy budowie samolotów.

Wielki entuzjazm i gorliwość w pracy nie przeszkadza tej wspólnoty techników i naukowców korzystać i z innych źródeł radości życia. Pławia się w słońcu, uprawiają „fizkulturę” w wielkim stylu na wodzie, lądzie i w powietrzu, pełniąc aprobaty w stosunku do ludzi i życia.

Z pracowników i pracownic brygady tworzą się na poczekaniu gruchające parki. Można by stwierdzić z pewnem zaniepokojeniem,

że poza pracą to jest jedyna kwestia, jaka zaprząta ich umysł.

Wszystkie inne sprawy nie istnieją, nie wymagają wysiłku. Nie ma zagadnień, pytań i wątpliwości — poza jedną, o robie z indywidualistą.

Bo jednak rawet w tem młodem pokoleniu zdarzają się jacyś poturceńcy, w rodzaju tego Olega, który woli pracować sam i chodzi luzem.

Autor dla ułatwienia sobie zadania robi z niego zarazem maniajaka chorobowego, imaginatyka i pół główka, który po niewczasie zrozumie swój błąd i nawróci się na wiarę wspólnoty.

Sama akcja sztuki jest dość rozstrzelona i toczy się opale.

W ośrodku jej znajduje się perypetie miłosne kierownika brygady Goszy, w stosunku do nowej pracownicy zespołu, Nataszy. Gosza, pogrążony w pracy naukowej, inżynier i wynalazca, pomimo głębokiego uczucia, żywionego do Nataszy, nie może się zdecydować na ujawnienie swych uczuć, choć dziewcyna ułatwia mu tę procedurę ponad wszelką miarę.

Zbliżenie tej parki staje się przedmiotem starań i zabiegów całej brygady, niemal równie frapującym, jak dokonanie „przedziwnego stopu”.

W momencie kulminacyjnym mającego nastąpić wyznania — Gosza z kandydata na kochanka, Go oburzeniu